

ਐਤਵਾਰ, 15 ਸਤੰਬਰ, 2024

31 ਭਾਦੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 556
ਬਿਕਰਮੀ 2081

ਜਿਲਦ/VOL. : 73
ਅੰਕ/NO. : 105

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 15 SEPTEMBER, 2024

ਜਲੰਧਰ

‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ’ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰ)	0181-5097305
ਗੋਪੀਗੁਰੂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.L.)-00068/57

E-mail : nawanzamana@gmail.com

www.nawanzamana.in

ਸਫ਼ੇ : 14

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੀ : ਮੌਦੀ

ਜੰਮੂ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੁੱਚੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵੈਸ਼ਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਨਵੀਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਡੋਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਤਹਿਤ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਚ ਵਾਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੇ ਪੀ ਡੀ ਪੀ ਦੀ ਵੈਸ਼ਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਇਸ ਸੁੱਚੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ

ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਵੈਸ਼ਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਉਭਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। 2014 'ਚ ਕੱਚਰ 'ਚ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਨੌਜਵਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਕੀਤਾ। ਮੌਦੀ ਨੇ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਚ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜੇ 100 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤੇ 15 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦੇ ਪੂੰਜੇਕਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਗਰੀਬਾਂ ਪਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਪੈਕੇ ਮਕਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਚ ਖੂਨ ਵਾਅਦੇ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਈ ਤੇ ਹੁਣ ਉਥੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

98 ਦਿਨਾਂ 'ਚ 25 ਹਮਲੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ : ਕਾਂਗਰਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਧੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨ ਸੁਪ੍ਰਿਆ ਸ਼ੀਨੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਦੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ 98 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਨੇ 25 ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ—ਧਾਰ 370 ਖਤਮ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਗਸਤ 2019 ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਅਮਨ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ 2014 ਜਾਂ 2019 ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 98 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ 25 ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ 21 ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ 28 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। 15 ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ 47 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ? ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੋਗਿ ਮੋਸ਼ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਵੱਲੋਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਫ਼ਸਰਗਾਰੀ ਦੀ ਜਗੀਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ—2018 'ਚ ਪੀ ਡੀ ਪੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਨਾਨ-ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰਾਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਕਦੋਂ ਵਾਪਸ ਮਿਲੇਗਾ?

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ

ਸੋਮ ਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇ ਘੰਟੇ ਵੱਧ ਬੈਠਣਗੇ ਡਾਕਟਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪਿਛਲੇ 6 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਮਗਰੋਂ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪੀ ਸੀ ਐੱਮ ਐੱਸ ਦੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਚੰਗੇ ਮਾਰੇ 'ਚ ਹੋਈ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 400 ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਫਿਲਹਾਲ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਵੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਚਲਦੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਲਦ ਹੀ ਨਵੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪੀ ਸੀ ਐੱਮ ਐੱਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਅਖਿਲ ਸਰੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀਆਂ

ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਡਾਕਟਰ।

ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੰਗਾਂ ਵਿਚ ਐਸ਼ਰਫ਼ ਕੋਰੀਅਰ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਏ ਸੀ ਪੀ) ਸਕੀਮ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਤੋਂ ਹਾਇਰ ਪੇ ਸਕੇਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 2500 ਡਾਕਟਰ ਸਿਵਲ ਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇ ਘੰਟੇ ਵੱਧ ਕੇਮ ਕਰਨਗੇ। ਉਸ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਓ ਪੀ ਡੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਰਾਮੂਲਾ 'ਚ ਤਿੰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਲਾਕ

ਪੱਟਨ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ।

ਸੁਨੰਗਰ : ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ 3 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੱਟਨ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਚੱਕ ਟੋਪ ਕ੍ਰੀਰ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰ ਕੇ

ਤੁਲਸੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 3 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।

ਮੌਦੀ ਵੈਸ਼ਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਗੜਦੀ ਹਾਲਤ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ : ਉਮਰ

ਕੁਲਗਮ : ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਆਗੂ ਉਮਰ ਵਾਹੁਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹੁੱਦਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਵਿਗੜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ। ਕਿਸਤਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਦੋ ਫੌਜੀ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਪਰ ਮੌਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ। ਧਾਰਾ 370 ਖਤਮ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਮੌਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ 370 ਧਾਰਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਹੱਥ ਵੱਸਵਾ ਨਸ਼ਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵੈਸ਼ਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੰਕੋਦੀ।

ਮੌਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮਨੀਪੁਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ : ਕਾਂਗਰਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਮੁੱਢ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸ਼ਾਂਤ ਸੂਬੇ ਮਨੀਪੁਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਬਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਈ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਭਾਰੋਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ 'ਐੱਕਸ' ਉੱਤੇ ਪਾਈ ਪੱਸਟ

'ਚ ਕਿਹਾ—3 ਮਈ 2023 ਨੂੰ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸੜਨ ਲੱਗਾ। 3 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ 24 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਦਰਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

‘ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ’ਚ ਦਰੀ ਜੰਮਿਆ’

ਮੁੰਬਈ : ਸ਼ਿਵ ਸੇਨਾ (ਯੂ ਥੀ ਟੀ) ਦੇ ਰਮਾਲੇ 'ਸਾਮਨਾ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਬੂਤਰ ਉਡਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਰਹੀ। ਮਨੀਪੁਰ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਦਰੀ ਜੰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਵੱਡੀ ਦਾ ਜਨਮ

ਵੱਡੀ ਨਾਲ ਲਾਭ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ ਦਾ ਨਾਂਅ 'ਦੀਪਜਯੋਤੀ' ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ।

ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਕੇਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼ 'ਚ ਸਥਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਟਾਕੇ ਚੱਲਣ ਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਗੁੰਬਦ ਚੋਇਆ

ਗੁੰਬਦ 'ਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰਿਸਾਵ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ।

ਅੰਕੁਸ਼ ਭਈਆ ਗਰੋਹ ਦੇ 7 ਗੈਂਗਸਟਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਜਲੰਧਰ (ਐਲੀ ਐਲਬਰਟ) : ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਬਦਨਾਮ ਅੰਕੁਸ਼ ਭਈਆ ਗਰੋਹ ਦੇ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਰਮ ਬਰਾੜ, ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ, ਰਿਦਾ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਰਵੀ ਬਲਾਚੇਰੀਆ ਸਮੇਤ ਵੱਡੇ ਅਪਰਾਧਕ ਗਰੋਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਫੜੇ ਗਏ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅੰਕੁਸ਼ ਸੰਭਰਵਾਲ ਉਰਫ਼ ਭਾਥਾ ਵਾਸੀ ਮੁਹੱਲਾ ਰਿਸ਼ੀ ਨਗਰ, ਨਕੋਦਰ, ਪੇਕਜ ਸੰਭਰਵਾਲ ਉਰਫ਼ ਪੰਝੂ ਵਾਸੀ ਮੁਹੱਲਾ ਰਿਸ਼ੀ ਨਗਰ ਨਕੋਦਰ, ਵਿਜਲ ਸੰਭਰਵਾਲ ਉਰਫ਼ ਭੱਟ ਵਾਸੀ ਰਿਸ਼ੀ ਨਗਰ ਨਕੋਦਰ, ਹਰਮਨਪੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਹਰਮਨ ਵਾਸੀ ਮੁਹੱਲਾ ਰੌਤਾ, ਨਕੋਦਰ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਉਰਫ਼ ਕਰਨ ਉਰਫ਼ ਜੰਸਾ ਵਾਸੀ ਮੁਹੱਲਾ ਗੋਸ, ਨਕੋਦਰ, ਆਰੀਅਨ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਨਮਾਜ਼ੀਪੁਰ, ਬਾਣਾ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੇ ਰੁਪੜ ਕੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਰਿਸ਼ੀ ਨਗਰ, ਨਕੋਦਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਸਭਰਵਾਲ ਉਰਫ਼ ਕਨੂੰ ਅਤੇ

ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਹਰਮਨ ਉਰਫ਼ ਭੋਲਾ ਉਰਫ਼ ਲੰਗੜਾ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਦੀਯੂ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੜੀਆਂ ਹੋਮੀਓਪੈਠੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਹਰਕਮਲਪੀਤ ਸਿੰਘ ਖੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਠਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਸਕ ਗਰੋਹਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹੱਥੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਿੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ

ਮਮਤਾ ਭੈਣ ਬਣ ਕੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਪੁੱਜੀ

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਚਾਨਕ ਜੂਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਪਰਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਲਟ ਲੋਕ 'ਚ ਸਵਾਸਥ ਭਵਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਬਾਗਿਸ਼ 'ਚ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪਰਨਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਤਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉੱਭੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ—ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਦੀਦੀ ਵਜੋਂ ਮਿਲਣ ਆਈ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਾਂਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਂਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਨਾ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਪਰਤਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਰੀਜ਼ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪਤ ਤੋਂ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਸੈਕਟ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਮੇਰੀ ਆਖਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੀ ਪੀ ਆਈ (ਐੱਮ) ਆਗੂ ਕਲਾਤਨ

ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਦਰਸ਼ਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐੱਮ) ਦੇ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿ੍ਤਕ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਾਤ, ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਕਰਾਤ, ਕੋਰਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਿਨਰਾਈ ਵਿਜਯਨ ਤੇ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਅੰਡਰਪਾਸ 'ਚ ਕਾਰ ਫਸੀ, ਦੋ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਫਰੀਦਾਬਾਦ (ਹਰਿਆਣਾ) : ਓਲਡ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਰੇਲਵੇ ਅੰਡਰਪਾਸ 'ਚ ਪਾਣੀ ਭਰੇ ਹੋਏ ਕਾਰਨ ਸੁੱਕੇ ਕਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਫਸ ਗਈ ਤੇ ਉਸ 'ਚ ਸਵਾਰ ਦੋ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਕਾਰ ਸਵਾਰ ਪੁਣਿਆਸ਼ੇਖ ਸ਼ਰਮਾ (48) ਅਤੇ ਵਿਰਾਜ (26) ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਗੁੱਟਰ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਡਰਪਾਸ 'ਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਤਿਆਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਡਰਪਾਸ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਲਟਕਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ)- ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹੋਟਲ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਫਾਹ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ੁਭਮ ਵਾਸੀ ਗਮੀਰਪੁਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ੁਭਮ ਬੀ ਵਾਰਮਸੀ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਹੋਸਟਲ ਦੀ 6ਵੀਂ ਮੰਜਲ 'ਤੇ ਕਮਰ 'ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ੁਭਮ ਕਮਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਈ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰਡਨ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਪੁਲਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ। ਸ਼ੁਭਮ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਲਟਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਟਾਲਾ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ : ਡਾ. ਤਜਿੰਦਰ ਭੱਲਾ

ਸ਼ਾਹਕੋਟ (ਗਿਆਨ ਸੈਦਪੁਰੀ) : ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਸਬਾ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਡਾਕਟਰ (ਐੱਮ ਥੀ ਬੀ ਸੀ, ਐੱਮ ਐੱਸ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕਸ) ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਟਾਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਚਾਚੇ-ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਹੋਸਟਲ ਦੀ 6ਵੀਂ ਮੰਜਲ 'ਤੇ ਕਮਰ 'ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ੁਭਮ ਕਮਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਈ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਮੌਦੀ ਪਕੜ ਹਮਲਾਵਰ ਜਿਹੀ ਚੋਣ ਨੀਤੀ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਪਿਆ ਈ ਚੱਲ ਮੀਆਂ।

ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸ ਗੋਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਦੱਸਦਾ ਗੱਲ ਮੀਆਂ।

ਸਿਹਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਾਲ ਉਹ ਕਹੀ ਜਾਵੇ, ਮਸਲੇ ਕੀਤੇ ਪਏ ਸਾਰੇ ਬੱਸ ਹੱਲ ਮੀਆਂ।

ਜਨਤਾ ਸਾਰੀ ਹਕੀਕਤ ਪਈ ਜਾਣਦੀ ਆ, ਮਿਲਦੀ ਕਦੇ ਨਾ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭੱਲ ਮੀਆਂ।

ਮਸਲੇ ਕੀਤੇ-ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹੱਲ ਜੇਕਰ, ਦੂਸਰੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੋੜ ਮੀਆਂ।

ਭਾਜਪਾ ਕਈਆਂ ਦੇ ਦਰ ਖੜਕਾਈ ਜਾਵੇ, ਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜ ਮੀਆਂ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਪਾਕਿ ਨੇ ਲੀਡ ਲਈ, ਪਰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਭਾਰਤ

ਹੁਲਨਬੁਈ (ਚੀਨ) : ਪਿਛਲੇ ਚੈਂਪੀਅਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਤੂ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਹੀਰੋ ਏਸ਼ੀਆਈ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ 'ਚ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ 2-1 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ। ਛੇ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਰੈਂਜਿਨ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਵੀਂ ਜਿੱਤ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅਹਿਮਦ ਨਦੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅੱਠਵੇਂ ਮਿਣ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੋਲ ਨਾਲ ਬੜ੍ਹਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਹਰਮਨਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 13ਵੇਂ ਤੇ 19ਵੇਂ ਮਿਣ 'ਚ ਦੋ ਪੈਨਲਟੀ ਕਾਰਨ ਗੋਲ 'ਚ ਬਦਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦਿਵਾਈ। ਇਸ ਮੈਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਉਤਲੀਆਂ ਚਾਰ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੀਮੀਵਾਈਨਲ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਇਸ ਮੈਚ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2 ਮੈਚ ਜਿੱਤੇ ਤੇ 2 ਮਾਰਾਥਰ ਭੱਖੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਚੰਗਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਉਲੰਪਿਕ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਖੇਡ ਸਕਿਆ।

ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੈਚ ਦੌਰਾਨ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਵੀ ਕੰਮਕਾਜ ਠੱਪ ਕਰਕੇ ਰੋਸ ਰੈਲੀ

ਪੱਟੀ (ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਯੋਧਾ)-ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਮਕਾ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸੁਆਇਟ ਰੋਸ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਮੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 10-11 ਅਤੇ 12 ਸਤੰਬਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਛੁੱਟੀ ਉਪਰ ਜਾਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸੱਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਪੱਟੀ ਅਧੀਨ ਸਮੂਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਕੋਮਕਾਜ ਠੱਪ ਕਰਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ ਰੈਲੀ

ਸੀਪੀਆਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਬਾਣਾ ਕੱਢੂਨਗਲ ਘੇਰਿਆ

* ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਆਏ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਨੱਠੂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ

ਵੇਰਕਾ (ਰਾਣਾ)-ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੁਲਸ ਬਾਣਾ ਕੱਢੂਨਗਲ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਖਾਸੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਸ ਬਾਣਾ ਕੱਢੂਨਗਲ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣੀਆਂ ਲੁੱਟ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਬੇਬੰਦ ਵਿਕਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਡਾਕੇ ਤੰਗ-ਪੁਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਗਿਰਾਵਾ ਨਹੀਂ ਮਾਸ ਦਾ ਗਿਰਾਵਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਜੋੜ ਕੇ ਸਾਥ ਦਿੰਦਾ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਸਾਰਾਗੜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਭਾਵ-ਭਿੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਧਰੀਵਾਲ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)-ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਸਿੰਘ ਰਿਆਸਤੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਤੁਰਲਵਾਲਾ ਵਿੱਚ 21 ਬਹਾਦਰ ਸਿੱਖ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀ ਗਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜੰਗ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪੋਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਬਹਾਦਰ ਸਿੱਖ ਵੈਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੁਪਨੀ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਪੁਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਤੇ ਅਫਗਾਨ ਆਗੂ ਗੁਲਬਾਦਰਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਲਬਾਦਰਾਹ ਈਸਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਲੜੀ ਗਈ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਫੌਜ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਤਰੀਕੇ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਨਾਮਕ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਲਵਨੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਮੀਤ ਕੌਰ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਲੀ ਕੌਰ, ਮਹਿਕਮਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ

ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚਾਲੂ : ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ

ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਮਨ ਚੱਵਾ)-ਜਿਲਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗ ਵੱਲੋਂ ਬੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਚੋਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾਕਟਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਪਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੁੱਕਰਵਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਬਹਿਲ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਲਿਆ ਆਏ ਹੱਥੀ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ)-ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡ ਸਿਸਟਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਹਕੂਮਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਹਿਲ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਬਹਿਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਾਹੜਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਜੀਤ ਪਾਹੜਾ ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਸ਼ਬਦੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਬਹਿਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕੁਝ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੌਸਲ ਪ੍ਰਧਾਨ 'ਤੇ ਵਫ਼ ਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਟ ਦਵਾਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਾਸੇ ਹਟ ਜਾਓ। ਬਹਿਲ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਪੱਕਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਿੱਸੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਵਤੀਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਨਗਰ ਕੌਸਲ 'ਚ ਕੁਝ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਦੇ ਭੇਲੇ-ਭਾਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਗਾਰਾ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਪ੍ਰਿ. ਅੰਨਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਡੀਏਓ (ਪ) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਰਮੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ)-ਪ੍ਰਿ. ਅੰਨਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਪ) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੂਲ ਲਕਵੇ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਿ. ਅਨੀਤਾ ਅਰੋੜਾ, ਪ੍ਰਿ. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿ. ਬਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿ. ਰੰਜੀਤ ਅਰੋੜਾ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਨੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਵਰਾਡੀ, ਮਾਸਟਰ ਵਿਨੋਦ ਨੰਦੂ ਯਾਦਵ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿਸਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਝਬਲ ਪੁਰੰਚਣ 'ਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਸਰਾਏ ਆਮਨਤ ਖਾਂ (ਮੱਖਣ ਮਨੋਜ)-ਪੰਨ ਪੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 450 ਸਾਲਾ ਗੁਰਿਆਰਥੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਤੇ ਪੰਨ ਪੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 450 ਸਾਲਾ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਵਿੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਚਲ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦੇ ਹੋਂਦਗਾਏਰ ਹੁਣ: ਛਾਉਣੀ ਸਾਹਿਬ ਨਗਰ ਸੁਧ ਵਿੱਚ ਤੋਂ ਸਰਾਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਐਂਡਾ ਝਬਲ ਵਿਖੇ ਪੁਰੰਚਣ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰੀ, ਲਹਿਰੀ ਹੈਡਕੁਲ ਤਰਨਤਾਰਨ ਰੋਡ ਝਬਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜਿਤ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਿਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰੀ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ, ਸੁਖਚੰਨ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਲ ਟੇਠਰ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਗੋਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐੱਸ. ਆਰ. ਟੈਲੀਕਾਮ, ਸ਼ਰਾਬੀ ਵਰਨੀਚਰ ਵਾਲੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਨਾਟਕ ਕਲੱਬ ਚਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਝੰਡਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਆਦਾ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)-ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਨਾਟਕ ਕਲੱਬ ਚਾਵਾਂ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅੱਜ ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਝੰਡਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਉੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਤ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸੰਪ੍ਰਿਠੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਪਠਾਨੀਆ, ਰਾਜੇਸ਼ ਮਿਹਤਾ, ਰਾਮੇਸ਼ ਮੰਗਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਠਾਨੀਆ, ਡਾ. ਰਿਪਾ, ਪੰਕੁ ਮਿਹਤਾ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਮ ਕਾਟਲ, ਅਨਮੋਲ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੌਠੀਆਂ ਵਿਖੇ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਦੀ ਰਿਹਾਸਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚਾਵਾਂ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਵੈਧੀ ਪਹਿਚਾਣ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ 20 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਦਾ ਲਾਭਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਗੇਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਊਂਡ ਤੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਬੁਠਾਲਾ (ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ)-ਪਿੰਡ ਬੁਠਾਲਾ ਵਿਖੇ ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨੇੜੇ 10 ਤੋਂ 12 ਭੋਰਿਆਂ ਦੇ ਕੰਚੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਟੌਗ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭੋਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹੁਮਤ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਤਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਭੋਰੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਰੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਬੁਠਾਲਾ ਵਿਖੇ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਟੌਗ ਨੇ ਇਸ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ, ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੰਦ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਲਦਾਰ, ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਮੋਹਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਫੌਜੀ) ਅਤੇ ਬਾਪੂ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐੱਸ ਐੱਸ ਐੱਸ ਕਾਲਜ 'ਚ ਟ੍ਰੈਂਕਿੰਗ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਦੀਨਾਨਗਰ, (ਸੋਨੀਵ)-ਐੱਸ ਐੱਸ ਐੱਸ ਕਾਲਜ ਦੀਨਾਨਗਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਆਰ. ਕੇ. ਤੁਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਪੁਲਸ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੰਟੀਅਰ ਐਵਰਾਡ ਜੇਤੂ ਡੇ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡੇ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਡਾ. ਆਰ. ਕੇ. ਤੁਲੀ ਨੇ ਇਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੱਸਿਆ। ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਰਾਮਨ ਹੰਡਾ ਨੇ ਪ੍ਰ. ਪ੍ਰਬੰਧ ਗਰੰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰ. ਸੁਖਮਾ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਜਗਤਪੁਰਾ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਚ

* ਕਰਨੜਾਹ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਨੇ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ 51-51 ਸੌ ਦੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ

ਕਲੱਬ ਨੌਬੁੱਚ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਕੂਮਤ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਨੇ ਕਬੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲੱਬ 51-51 ਸੌ ਦੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੈਸਟ ਪੇਅਰ ਅਤੇ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਂਡਰਗਰੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬਿਬਨ ਦਾਸ ਸਪੋਰਟਸ

ਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟਿਵਾ ਸਵਾਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਰੜਿਆ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਤ

ਪੱਟੀ (ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਯੋਧਾ)-ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਟੀ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਰਵਾਂ ਵਿਖੇ ਤੇਜ ਰਫ਼ਤਾਰ ਆ ਰਹੀ ਆਈ ਟਵੰਟੀ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਪੀਐਚ 46 ਜੇਬ 2257 ਚੜ੍ਹਦੇ ਰੋਗ ਨੇ ਐਕਟਿਵਾ ਸਵਾਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਟੱਕ ਮਾਰੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਐਕਟਿਵਾ ਸਵਾਰ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਔਰਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ 23 ਸਾਲ ਪੁੱਤਰੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸੋਢੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਾਣਾ ਸਦਰ ਪੱਟੀ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜਾਇਦਾ ਲਿਆ ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪੱਟੀ ਵਿਖੇ ਭੇਜਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਚਾਚਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੱਟੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਖੇ ਕੋਸ਼ ਕਰਨ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੱਟੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਸੌਰਵਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਈ ਟਵੰਟੀ ਕਾਰ ਨੇ ਟੱਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕਾਰ ਡੱਛ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਟੀ ਦੇ ਡੀ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਕੰਵਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਠ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੇ ਆਮਾਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਨਾਂ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ 'ਤੇ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਡਿੱਖੀਵਿੰਡ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ

ਡਿੱਖੀਵਿੰਡ/ਖਾਲੜਾ (ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ/ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ)-ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਆਏ ਹਰਕੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦਾ ਬਣਦਾ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦਰਪੁਰਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲਿ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਜਨਲ ਸਕੱਤਰ ਹਰਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਤ ਸਿੰਘ, ਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੱਥਾ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਪਟਵਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਗਰੂਕ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)-ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਸ਼ ਦਾਸਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ (ਇੰਚਾਰਜ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਸੈੱਲ) ਜੇ ਕਿ ਖੁਦ ਵੀ ਚੁੱਡੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ, ਵੱਲੋਂ ਬਟਾਲਾ ਰੋਡ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੈਨੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਣ, ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਮਿਲਨ ਨਿਬੰਧ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਸਰਦੀਂ ਪਿੱਛਾ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਨੇੜੀ ਗਿ੍ਫਤ ਚ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵੱਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰਸਟ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡੇ

ਧਰੀਵਾਲ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)-ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰਸਟ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਡਾ. ਐੱਸ ਪੀ ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਏ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਯੁਗੀ ਹੋਣ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰਸਟ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਵਾ ਸਰਬੱਤ, ਔਗਾਹੀ, ਗਰੀਬਾਂ, ਬੇਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸੰਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਠਗੜੀਆ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਲਾਇਨ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਗਿੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਦ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਕੌਸਲ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਜਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡ ਕਰਦਿਆਂ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਕੌਸਲ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਮੁੱਖੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਡਾ. ਐੱਸ ਪੀ ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਏ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਯੁਗੀ ਹੋਣ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰਸਟ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਟੀਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਏ ਰਹੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਡਾ. ਐੱਸ ਪੀ ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਏ ਦਾ ਕੰਨਵਾਲ ਦਾ ਭਾਵ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਮੌਕੇ ਟਰਸਟ ਦੇ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿੰਦਰ, ਟਰਸਟ ਦੇ ਜਨਲ ਸਕੱਤਰੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਸਹਿਯੋਗ, ਸਮਾਜਕ ਸਹਾਇਕ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦੂ ਰੰਗਵਾ, ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਰੰਗੇਤ ਕੁਮਾਰ, ਜੋਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿੱਕੂ, ਕੰਵਲ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਖੋਖੇ-ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਕਾ ਬਰਾੜ ਦੀ ਕੋਠੀ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਹਿਦ ਪਾਲ/ਪੁਸ਼ਾ)-ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਖੋਖੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਘਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੌਠੀ ਤਹਿਤ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ ਬਰਾੜ ਦੀ ਕੋਠੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਕੇ ਨਾਹਰਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ, ਡੀ.ਬਲਾਕ, ਬਿਜਲੀ ਰੋਟਾਂ ਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਪਾਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਕੱਤਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸਿਆਣਾ, ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਵੰਦ ਸਿੰਘ ਤਤਤ ਮੁਲਾਣਾ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਕਾ

ਬਰਾੜ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਘਰ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਮ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮੈਂਬਰ ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਰਮਨ ਸਿੰਘ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਚੋਣ ਗਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਹਥਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਲੋਕ ਇਸ

ਸਿਹਾਲਾ ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ 'ਚ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਨੇ ਜਿੱਤੀ ਝੰਡੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ

ਮਾਡੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ (ਬੋਕੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਗਦੀਪ ਰਾਏ)-ਬਲਾਕ ਮਾਡੀਵਾੜਾ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਸਿਹਾਲਾ ਵਿੱਚ ਗੁੱਗਾ ਜ਼ਾਹਰ ਪੀਰ ਫਿੱਬ ਕਮੇਟੀ, ਗੁਮ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਦੰਗਲ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 130 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਸ਼ਤੀ ਦੇ ਜੋਰ ਦਿਖਾਏ। ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ ਸ਼ੇਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਰਪੰਚ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਰਾਣਾ, ਡੇਰਾ ਚੰਗੇਰੀ ਤੇ ਗੋਰੀ ਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਮਸਤ ਰਾਮ ਦੇ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਬਾਬਾ ਮਨੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜ ਪੀਰ ਦਰਬਾਰ ਸ਼ੇਰਗੜ੍ਹ ਖੇਤ ਦੇ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਬਾਬਾ ਦੀਪਾ ਫਲਾਹੀ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਹੋਈ ਝੰਡੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਨੇ ਨੌਬਰਾਂ ਦੇ ਆਪ 'ਤੇ ਹਰਮਿਦਰ ਕੁਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ, ਜਦਕਿ ਨੌਬਰ ਨੇ ਝੰਡੀ ਵਿੱਚ ਤਾਲਿਬ ਬਾਬਾ ਫਲਾਹੀ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਦਰਬਾਰ ਤੋਂ ਵਾਪ-ਵਾਪ ਨੂੰ ਗੁਮ ਪੰਚਾਇਤ ਸਿਹਾਲਾ ਦੇ ਦੰਗਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀਪਾ ਫਲਾਹੀ ਦੇ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਝੰਡੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪੁੱਜੇ ਹਲਕਾ

ਸਮਰਾਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲਗੁਰਾ, ਸਮਰਾਲਾ ਤੋਂ ਕਾਂਗੜਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਪਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਲਕਾ ਮੁੱਖ ਸੰਵਾਦਕ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਮਲੋਲ ਸਿੰਘ ਬੋਲੋਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਦੀਪ ਖੁੱਲਰ, ਬਲਾਕ ਕਾਂਗੜਾ ਮੀਤ ਪਰਮਿੰਦਰ ਤਿਵਾਣੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੰਜਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲਿੰਦ ਪੁੱਜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੇਤੂ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਰੁਣਾ ਬਾ ਪਦਰਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਨਾਨੀ ਸਵ. ਮਾਤਾ ਬਿਠਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ 31 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ ਕੋਠੇਵਾ ਵੱਲੋਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੌਜੂਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੀ ਝੰਡੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਖ਼ਾਸਰੀ ਤੋਂ ਰਾਣਾ ਪੁੰਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 1 ਲੱਖ 31 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ।

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ 'ਚ ਬਣਾਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੇਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਬਾਬਾ ਪੁਰਾਣਾ, ਸਤੰਬਰ (ਮਨੀ ਜਿੰਗਲਾ)- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਸਿੰਘ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਬਾਬਾ ਨਵਕੰਠ ਸਿੰਘ ਚੰਦ ਪੁਰਾਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਵਾਦਕ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੇਟ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੇਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪੁੰਮ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਬਾਬਾ ਪੁੰਮ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੇਟ ਉੱਪਰ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਥਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਮਾਲਾ ਸਮਾਜਿਕ ਦੋਹਾਨ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਰਣਾ ਸਦਕਾ ਕਥਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮਕ ਬਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਲੋਈ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਬਾਣਾ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਡੇਠੀ ਵਾਲਾ, ਗੁਰਮੰਤ ਸਿੰਘ ਨੀਲਾ ਤੇ ਡਿੱਦਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ ਕਈ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗੇਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਨੰਦ ਆਈਆਂ ਨੇ ਕਰਵਾਏ ਪਾਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ (ਕੋਠੇਵਾ), ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਵਿਦੇਸਾਂ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੀ ਕੋਠੇਵਾ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ (ਜਰਮਨੀ) ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਡੇਠੀ ਵਾਲਾ ਦਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਧਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵੀ ਧਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਾ ਵੱਲੋਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸਟੀਲ ਦਾ ਗੇਟ ਲਗਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨ, ਬੀਬੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਉਤਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ

ਸੁਨਾਮ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਂਸਲ, ਹਾਕਮ ਭੱਟੀ)-ਸੁਨਾਮ ਵਿਖੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਵਕਰਮ ਐਂਡ ਟਰਾਂਸਕੋ ਪੈਨਲਨਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਮੰਡਲ ਸੁਨਾਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁਕਰੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਸਾਥੀ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀਆ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਨਾਮ, ਹਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ, ਕੇ ਪੀ ਸਿੰਘ, ਬਰਖਾ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਵਕਰਮ ਦੇ ਅਜੀਲਾ ਵਤਰੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰੇ। ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੋਲਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਧਰਨ ਵਿੱਚ ਪੈਨਲਨਰਜ਼ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਕੋਲਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਧਰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ੁਕਰੀਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

ਬੀ ਕੇ ਯੂ ਲੱਖਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਵਾਂ ਇਕਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਲੱਖਵਾਲ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਮੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਾਦਕਾ ਪਿੰਡ ਮਨਾਵਾਂ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਪਟਵੇੜੇ ਸੰਸਠ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਲੱਖਵਾਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੋਲਤਪੁਰਾ, ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਲਜਰ ਸਿੰਘ ਘੱਲ ਕਲਾਂ, ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਦਰ ਵਾਲਾ ਆਦਿ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਮਨਾਵਾਂ ਵਿਖੇ ਇਕਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਕਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਸਕੱਤਰ ਚਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਚਰਨ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇਦਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਪਰੰਤ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਟੀਮ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਲੱਖਵਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਨਾਭਾ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਬਾਬਾ ਮੋਨੀ ਜੀ ਕਾਲਜ 'ਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਸੈਕਟਰੀ ਲਾਇਨ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਲਾਇਨ ਸੋਮਾਬ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹਰ ਬਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਹੂ ਚੁਕਵਾਈ, ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ 2 ਲਾਇਨ ਅਜੇ ਗੋਇੰਦ ਵੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਗੈਸਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਈਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ, ਗੇਜਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਈਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਲਾਇਨਜ਼ ਨਾਭਾ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਇਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਕੋਬੀਬ ਐਮ ਨਾਥ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਇਨ ਐਮਿੱਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ,

ਕਲੱਬ ਨਾਭਾ ਦੇ ਕੈਮਪ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਆਫ ਸੋਸ਼ਿਅਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਾਈਨ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਇਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਕੋਬੀਬ ਐਮ ਨਾਥ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਇਨ ਐਮਿੱਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ,

ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਨਾਭਾ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਬਾਬਾ ਮੋਨੀ ਜੀ ਕਾਲਜ 'ਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਨਾਭਾ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਈਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ, ਗੇਜਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਈਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਲਾਇਨਜ਼ ਨਾਭਾ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਇਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਕੋਬੀਬ ਐਮ ਨਾਥ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਇਨ ਐਮਿੱਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ,

ਬਾਬਾ ਫਗੋਂਦ ਵਗੈਰੀ ਵਿਖੇ 9 ਨਵੇਂ ਕੋਲਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ

ਫਗੋਂਦ (ਐਲਿਗਜੈਂਡਰ ਡਿਸੂਜਾ)-ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੋਰਸ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਫਗੋਂਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਹੋਲਡ ਸਾਇੰਸ (ਬੀ ਐੱਫ ਯੂ ਐਚ ਐਸ.), ਫਗੋਂਦ ਵਿਖੇ 9 ਨਵੇਂ ਕੋਲਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਵਿਚਾਰਕ ਹੁਨਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਫਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਖਿੱਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। (ਭਾ.) ਰਾਜੀਵ ਸੂਦ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਮਾਨਯੋਗ ਬੋਧਿੰਦਰ ਮੋਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੋਲਸਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਕਰੀਅਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਅਪਡੇਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸੀਵਰੇਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਮਿਲੇਗੀ ਰਾਹਤ : ਸੰਧਵਾਂ

ਸੈਕਟਰੀ ਲਾਇਨ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਲਾਇਨ ਸੋਮਾਬ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹਰ ਬਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਹੂ ਚੁਕਵਾਈ, ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ 2 ਲਾਇਨ ਅਜੇ ਗੋਇੰਦ ਵੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਗੈਸਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਈਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ, ਗੇਜਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਈਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਲਾਇਨਜ਼ ਨਾਭਾ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਇਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਕੋਬੀਬ ਐਮ ਨਾਥ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਇਨ ਐਮਿੱਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ,

ਹੁਣ ਸੀਵਰੇਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਮਿਲੇਗੀ ਰਾਹਤ : ਸੰਧਵਾਂ

ਸੈਕਟਰੀ ਲਾਇਨ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਲਾਇਨ ਸੋਮਾਬ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹਰ ਬਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਹੂ ਚੁਕਵਾਈ, ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ 2 ਲਾਇਨ ਅਜੇ ਗੋਇੰਦ ਵੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਗੈਸਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਈਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ, ਗੇਜਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਈਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਲਾਇਨਜ਼ ਨਾਭਾ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਇਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਕੋਬੀਬ ਐਮ ਨਾਥ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਇਨ ਐਮਿੱਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ,

ਪੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਹੋਣਗਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨਮਾਨਤ

ਸੈਕਟਰੀ ਲਾਇਨ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਲਾਇਨ ਸੋਮਾਬ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹਰ ਬਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਹੂ ਚੁਕਵਾਈ, ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ 2 ਲਾਇਨ ਅਜੇ ਗੋਇੰਦ ਵੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਗੈਸਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਈਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ, ਗੇਜਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਈਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਲਾਇਨਜ਼ ਨਾਭਾ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਇਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਖ਼ਾਸਲ ਤੇ ਕੋਬੀਬ ਐਮ ਨਾਥ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਗਵਿੰਦਰ ਸੰਗੜ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਵਾਇਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਵਰਨਰ ਲਾਇਨ ਐਮਿੱਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮਜੇਐੱਫ ਲਾਇਨ ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ,

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀਆਂ) ਵੱਲੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਵੱਛਤਾ ਪੱਖਵਾੜਾ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੱਛਤਾ ਪੱਖਵਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਲਾਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਮੈਡਮ ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਖਵਾੜੇ ਤਹਿਤ ਸਵੱਛ ਰਹਿਣ ਦੇ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਢੰਗ ਅਠਿਠਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੈਤੋ ਇਸਤਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ

ਜੈਤੋ (ਸਤੀਬ ਕੁਮਾਰ ਭੀਰੀ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਐਮਿੱਤਸਰ ਦੇ ਆਗੂ ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਸਤਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੀ ਐੱਮ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਿਰਜਨਸ਼ੀਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੈਤੋ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੇ ਸ੍ਰ. ਇਮਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਧੂ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਲਾਹ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ, ਹਰਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਲੱਖਮਪੁਰ, ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਓਕਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਜੰਤ ਸਿੰਘ ਕੌਰ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਲੱਖ, ਉਪਦਿਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੰਡੀ, ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਨਾਈਵਾਲਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੋਰੇ, ਡਾਕਟਰ ਜਗਰੂ ਸਿੰਘ ਨਾਈਆਲਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਗੜਾ, ਸੁਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਤੋਕੇ, ਖ਼ਾਣਦੇਵ ਗੁਰਮਲ ਸਿੰਘ ਅਸਪਾਲ ਕਲਾਂ, ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਅਸਪਾਲ ਕਲਾਂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਿਰਜਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਮੇਰ ਤਾਮਾ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੇਵਾ ਬਖਸ਼ੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਵਾਂਗੀ।

ਲਾਇਨ ਲਿਟਲ ਪਲੇਟੇ ਸਕੂਲ 'ਚ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ

ਮਲੋਟ, (ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ) ਲਾਇਨ ਲਿਟਲ ਪਲੇਟੇ ਐਂਡ ਪ੍ਰਾਧਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੂਰਧਾਮ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਵੀ ਕਰਾਈ ਗਈ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੂਰਵਕ ਚਾਟਨਾ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਕਈ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵ ਨਾਲ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਜਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸਰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਜੀ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੈਡਮ ਅੰਨੂ, ਨਿਸ਼ਾ, ਗਗਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਨੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਾਹਿਤਕ ਅਕੈਡਮੀ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 26 ਅਧਿਆਪਕ ਸਨਮਾਨਤ

ਕੋਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਿੰਘੀ, ਕਿਰਨਾ ਦੇਵੀ ਸਿੰਗਲਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦੂਆ, ਜੱਸ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਜੱਸੀ, ਮੰਗਲਦੀਪ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਹਿਬਾਜ ਖਾਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਵਾਦੀ ਲੁੱਟ ਤੇ ਸਮਰਾਜੀ ਪੈਂਸ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸਿੰਘ ਪਰਵਾਰ : ਮਹੀਪਾਲ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਵਾਦੀ ਢਾਂਚਾ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਸਕਣਗੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼-ਰਾਜਸ਼ਿਵਦਰ ਰਾਣਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿੱਘਰੀ ਹਾਲਤ ਪੱਖੋਂ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ : ਲਾਲ ਚੰਦ

ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ (ਅਵਤਾਰ ਜਟਾਣਾ)-ਸੀਪੀਆਈ (ਐੱਮ ਐੱਲ) ਲਿਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਰ ਐੱਮ ਪੀ ਆਈ) ਦੀਆਂ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸਬਕੀ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕੋਰੋ ਉੱਭਰ ਭਰਾਵਾਂ ਰਾਮ, ਚੰਦਰਵਾੜੀ ਸਾਧੂ ਵਾਲਾ, ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸੰਜੇ ਘਰਾਣਾ, ਰੂਪਾ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੋਲੀ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਥੀ ਲਾਲਾ ਚੰਦ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਆਰ ਐੱਮ ਪੀ ਆਈ ਬਨਿੰਡਾ-ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਥੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਹ ਕੀਤਾ। ਰੋਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਦੇ ਉੱਘੇ ਆਗੂ ਸਾਥੀ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੂਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਈ।

ਪਰਮ ਅਧਾਰਤ ਕੱਟੜ ਹਿੰਦੂਤਵੀ-ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਸੂਬਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਉਕਤ ਕੋਠੇ ਮਨਸੂਬੇ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਤਾਂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਜਨਹੱਕ, ਪਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਵੋਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਤੇ ਅਦੁੱਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਦਕਾ ਹਾਲਤ ਕੀਤੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਾਜ਼ੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ-ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਥੀ ਮਹੀਪਾਲ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਫਿਰਕੂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਥ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ-ਖੋਲ੍ਹ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੇਲ੍ਹ ਕਰਨ ਲਈ

ਤਿੱਖੇ ਤੇ ਬੰਬਵੇਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਘੱਲ ਵਿੱਚਣਾ। ਸੀਪੀਆਈ (ਐੱਮ ਐੱਲ) ਲਿਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਰਮੋਡ ਰਾਜਸ਼ਿਵਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਬੇਹੁਸ਼ਿਆਰੀ-ਮਹਿਗਿਰਾਈ, ਭੁੱਖਮਰੀ-ਕੰਗਾਲੀ, ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਤੇ ਕਰਕੇ ਕਾਰਨ ਪੁਦਗਲੀਆਂ 'ਚ ਅਥਾਹ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਘਰਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਕੇ ਅਫ਼ਾਨੀ-ਅਫ਼ਾਨੀ ਜਿਹੇ ਜੁੱਝੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨੌਕ-ਨੌਕ ਭਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵੇਂ ਉਦਯੋਗਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਫਸਤਾ ਵੱਢਣ ਦੇ ਸੰਗਰਾਮ ਪ੍ਰਚੱਡ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਲਿਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਗੂ ਸਾਥੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਣਾ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀਆਂ ਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀਆਂ ਦੀ ਕਰੜੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਜਨਲੋਵਾ ਨਸ਼ਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਮਾਰੀਆਂ ਲੁੱਟ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਣਾਂਵਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਿਰਾਸ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਰੋਲੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਬੰਬੀ ਲਾਲ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਰੰਗਰੀ, ਸੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾਨੇਵਾਲੀਆ, ਹਰਮੇਸ਼ ਭੋਮੇ ਖੁਰਦ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਘਰਾਣਾ, ਕੇਵਲ ਰਾਇਪੁਰ, ਖੁਦਾ ਟੁੱਟਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੈਂਸਰ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ

ਜਗਰਾਉਂ (ਅਮਿਤ ਬੰਨਾ)-ਬੀੜੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਪਿੱਛ ਅਖੜਾ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦਿੱਤਿਆਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੋਂਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਅਖੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪਿੰਡ ਪੱਖੋਂ-ਭਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਸਮੁੱਚਾ ਪਿੰਡ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਮਰਦ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੋਂਦਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਨਰ, ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲਲਤ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇਹਰਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੇ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ 'ਤੇ ਤਾਮਲੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੈਂਸਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਖੜਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਹਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕੈਂਸਰ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਪ੍ਰਯੁਕਤ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਮੁਫਤ ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿੱਦਿਆ ਸਾਡਾ ਸੁਭ ਦਾ ਹੱਕ : ਬੱਧਨੀ, ਬੋਹੜ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਪਰਮਗੁਣੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਇਸ ਵਾਰ ਮੋਗੇ ਬਨੇਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇ ਬੋਨਰ ਹੇਠ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਲੋਂ-ਵਲੋਂ ਸੋਮਲਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂਆਂ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬੱਧਨੀ ਤੇ ਬੋਹੜ ਬੁੱਟ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਈਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਦੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹਲਾਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਘਰ ਬੈਠਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੜਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਬੋਧ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਪਾ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਕੁੜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ। ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪੀ ਐੱਚ ਡੀ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ, ਮੁਫਤ ਹੋਟਲ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਹੋਣ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫਤ ਹੋਣ ਤੇ ਖਰਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੋਣ, ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਬੱਚੇ ਪਾਸ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੱਚਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਤਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੱਕੇ ਤਰਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਸਮਾਜ ਤੇ ਬੋਧ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਤੌਰ ਬਹਾਲੀ ਸਾਫ਼ ਆਈ ਅਜਿਹਾ ਮਹੱਲ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਆਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਈਏ।

ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਯੇਚੂਰੀ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ): ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉੱਘੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੂਰੀ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਜਾਰੀ ਖ਼ਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਯੇਚੂਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਬੰਧਵੀ ਸਟੁਡੈਂਟਸ ਵੈਫਰੇਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐੱਸ ਐੱਫ ਆਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ 1975 ਵਿੱਚ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐੱਮ) ਪਾਰਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸੀਕੀ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਸ੍ਰੀ ਯੇਚੂਰੀ ਸਾਲ 1992 ਤੋਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐੱਮ) ਦੇ ਪੱਲਣ ਵਿਭਾਗ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਹੇ। ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ। ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਯੇਚੂਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ 'ਚ ਹਿੰਦੀ ਵਿਦਵਾ ਮਨਾਇਆ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ (ਜਗਦੀਪ ਰਾਏ, ਸ਼ੋਕੀ ਸ਼ਰਮਾ)-ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਦਵਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਿੰਦੀ ਅਧਿਆਪਕ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਵਿਦਵਾ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਡਾਕੂਮੈਂਟ, ਸੁੰਦਰ ਨਿਖਾਈ, ਚਾਰਟ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਮੁਹਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਰੋਗਲੀ ਵੀ ਬਣਾਈ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜੋੜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਜ ਹਦਾਇਤ ਕਰਕੇ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਲਵਾਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਿਜ਼ਟ ਵੀਜ਼ਾ

ਬਘਾ ਸੁਰਣਾ (ਮਨੀ ਸਿੰਗਲਾ): ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਨੀ ਪੁਮਨੀ ਸੰਸਥਾ ਜੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿ ਰਵਿਊਜ਼ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੁਣ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਇਸ ਲੜੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਡਿੱਲੋ ਵਾਸੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬ ਵਾਲਾ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਿਜ਼ਟ ਵੀਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਗਵਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਡਿੱਲੋ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦ ਜੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਿਜ਼ਟ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਵੀਜ਼ਾ ਚਾਰਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਸੋਧਦਿਆਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜੀ ਐਕਟਿਵਾ ਲੈ ਕੇ ਚੋਰ ਫਰਾਰ ਡਿੱਗੀ 'ਚ ਰੱਖੇ ਸਨ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਮੋਗਾ ਦੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਰੋਡ 'ਤੇ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜੀ ਐਕਟਿਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਤੇ ਐਕਟਿਵਾ ਲੈ ਕੇ ਚੋਰ ਰੁਠ ਕਰ ਗਿਆ। ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ 'ਚ ਕੈਚ ਹੋ ਗਈ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਐਕਟਿਵਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਾਜਨ ਗੋਇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਗਾ ਦੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਰੋਡ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਕਾ ਤੇ ਕੁਰਹੋਰ ਦਾ ਗੋਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੈਕ ਜਾਣ ਲਈ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਐਕਟਿਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਗੋਲਾਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਐਕਟਿਵਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਕੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੱਗੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਦਲ ਆਇਆ ਤੇ ਐਕਟਿਵਾ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 112 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨੇ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਰਕਰ ਪਰਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ : ਵਰਿੰਦਰ ਮੋਮੀ

ਸਰਕਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਜਾਨੀਸਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ)-ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਨੇਟਵਰਕ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.31) ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਮੀਟਿੰਗ ਸਥਾਨਕ ਸਕੱਤਰ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਹੀਰਵਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮੀ ਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪੱਛੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀਡੋ ਤੇ ਦਫਤਰਾਂ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 15-20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ, ਈ.ਪੀ.ਐੱਫ. ਈ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਤੇ 8.33 ਬੋਨਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਸਟਮ ਲਗਾ ਕੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ/ਪੰਚਾਇਤੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸੂਬਾ ਵਰਗਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ

ਸੰਗਰੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 20 ਸਤੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪੁਰਾਮਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਨਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਗਰੂਰ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈ ਨਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਰਕਰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸੰਗਰੂਰ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਆਲਮਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਸਮੇਂ, ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਸੁਖਚੇਨ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਜਾਨੀਸਰ ਤੇ ਇਲਾਕਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਕਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮੀ ਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪੱਛੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀਡੋ ਤੇ ਦਫਤਰਾਂ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 15-20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ, ਈ.ਪੀ.ਐੱਫ. ਈ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਤੇ 8.33 ਬੋਨਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਸਟਮ ਲਗਾ ਕੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ/ਪੰਚਾਇਤੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸੂਬਾ ਵਰਗਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ

ਸਿਟੀ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਰਿਲੀਜ਼

ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਅੰਬੋਕ ਬਾਂਸਲ, ਰਾਕਮ ਚੀਮਾ): ਸਿਟੀ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਸੁਨਾਮ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰੁਣ ਬਾਂਸਲ, ਅੰਬੋਕ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੁਨਾਮ ਅਰਥਨ ਕਰਵੇ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਲੱਬ ਸਕੱਤਰ ਆਰ. ਐੱਨ. ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਏ ਗਏ। ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਮੁੜ ਚੋਣ ਗਏ ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰੁਣ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਲੱਬ ਦੀ ਸੂਚੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੰਦੇਹ ਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਗਰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਮੋਰਾਂਵਾਲੀ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਆਰ. ਐੱਨ. ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੰਦੜ ਨੂੰ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰੀ : ਜਾਗੋਵਾਲੀਆ, ਫਿੱਲੋ

ਵਿਚੋਲਪੁਰ (ਅੰਬੋਕ ਬਾਂਸਲ): ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਕਨਫੇਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਜਾਗੋਵਾਲੀਆ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਫਿੱਲੋ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਫੰਡ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਪੱਟਪੇਟ ਕਰਨ ਨਾ ਕਰਕੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸ ਲਾ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਬੋਧ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੋਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਮਹਿਗਿਰਾਈ ਭੱਤੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਛੇਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ 2.59 ਫੈਕਟਰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਮਹਿਗਿਰਾਈ, ਬੱਧਨਗਾਰੀ ਤੇ ਲੁੱਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਵਾਰਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਹੱਕ ਲਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਤੇ 18 ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਪਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੱਬੇਜ, ਖੁਦਾ ਰਾਮ, ਤਰਮੇਸ਼ ਬੇਦੀ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀਵਾਲ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵਾਰ ਵਾਲਾ, ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਰਾਣਾ, ਰਮੇਸ਼ ਭੱਟੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਨੇਹਲ ਲਾਲ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅੰਬੋਕ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹਨੀ ਫੱਟਣਵਾਲਾ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਈਕਲ ਰੈਲੀ ਕੱਢ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਨਮ ਦਿਨ

ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਨੀ ਫੱਟਣਵਾਲਾ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਰ ਕੱਟਿਆ ਤੇ ਹਨੀ ਫੱਟਣਵਾਲਾ ਨੂੰ ਟਰਾਫੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਨੀ ਫੱਟਣਵਾਲਾ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਦਾ ਪੰਨਵਾਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਨੇ ਆ ਕੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹਰ ਖੁਸ਼ਬੂਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖ ਕੇ ਖੋਰਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਨੀ ਫੱਟਣਵਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਟਰਾਫੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰ ਮਨੀ ਮੋਹਣ, ਰੰਬਿੰਦਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਬੁੱਟ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਲੱਕੀ ਜੋਹਲ, ਕਾਕਾ ਸੁਖੀਆ, ਸੰਠੂ ਗੜ੍ਹ, ਵਿਨੋਦ ਬੁਠਾ, ਰਕੇਸ਼ ਵਧਵਾ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਇਲਾਕਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਤੜੇ ਸੱਜਣ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਭਲਕੇ

ਸ੍ਰੀ ਫੁਡਰਿਗਰੂ ਸਾਹਿਬ (ਪੁੱਦਰ ਭਾਰਵਾਜ): ਪੰਚ ਰਤਨ ਜੰਦੇਵ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਯੂਨਦਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ 16 ਸਤੰਬਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 162ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਕੈਂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫੁਡਰਿਗਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਦਗਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਮੀ ਬਾਬਾ ਕੌਰ ਹਮਪਾਲ ਤੇ ਗਿਸਚਰ ਸੈਂਟਰ ਮੁੱਲਾਪੁਰ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਤੋਂ ਡਾ. ਰਾਜਵੀਰ ਚੀਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਖੁਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਚੰਮਾ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਕੋਪਟ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਭਾਅ ਜੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ 27 ਨੂੰ

ਬਰਨਾਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਰਾੜ)-ਇਨਕਲਾਬੀ ਰੰਗ ਮੌਕੇ ਦੇ ਪਿਤਾਮਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਨਾਟਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਭਾਅ ਜੀ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇਨਕਲਾਬੀ ਰੰਗ ਮੌਕੇ ਦਿਹਾੜਾ ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਕਲਾ ਮੰਦਰ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਜੋਸ਼ੇ ਖ਼ਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਸੰਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ (ਪਲਸ ਮੰਚ) ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਾਈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਓਟਣ ਲਈ ਉਹ ਡੱਟਣਾ ਸਾਥ ਦੇਣਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਜਸਪੁਰੀ, ਮਖੜੂ, ਕਿਸਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਓਟਣ ਲਈ ਉਹ ਡੱਟਣਾ ਸਾਥ ਦੇਣਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਨਾ. ਨਵਜੋਤ 'ਰੰਗ ਮੰਚ ਦਾ ਸਫਲ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਗੇ। ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਭਦੜੇ, ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਧੌਲਾ ਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜੱਥਾ ਗੁਲਪੁਰ ਗੀਤ ਸ

22 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਚੰਗੀਗੜ੍ਹ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਭੇਜਿਆ ਨੋਟਿਸ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਰਮਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੌਧਰੀ)-ਪੰਜਾਬ ਗਰੀਮਿਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੁਆਇਟ ਫੰਡਟ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਹੋਸ਼ ਰਾਜ ਬੇਗਮ ਅਤੇ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਗਰੀਮਿਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੁਆਇਟ ਫੰਡਟ ਵਲੋਂ 29 ਅਗਸਤ ਦੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਗੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸੋਚੀ। ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੌਰ, ਸੀਤਲ ਰਾਮ ਬੇਗਮ, ਕੇ ਕੇ ਪਾਂਡੇ ਆਦਿ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਡੀ ਭਰ ਵੀ ਗੰਗੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਢਾਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਰੇ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਅਥਵਾਹ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਖਾਣਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੱਕਾਰ ਅਤੇ ਘੁਮੰਡ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਵਾਰ

ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਗੀਵਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ 2.59 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 66 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਮੈਂਬਰੀ ਭੱਟਾ 3000 ਰੁਪਏ ਕਰਨ, ਕੈਸ਼ ਲੈਸ ਰੋਲਬ ਸਕੀਮ ਸੋਧ ਕੇ ਦੋਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕਰਨ, ਭੀ ਦੇ ਦੀਆਂ 12 ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਦੀਆਂ ਹਿੱਸਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਬਕਾਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਗਰੀਮਿਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੁਆਇਟ ਫੰਡਟ ਵਲੋਂ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਦਾ ਐਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਠੀਕ 2:30 ਵਜੇ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਕੇ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂਅ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾ ਅਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਜਨਾ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਡਾਲੀ ਵਿਖੇ ਜੋੜ ਮੇਲਾ 20 ਨੂੰ

ਅੱਡਾ ਸਰਾਂ/ਟਾਂਡਾ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਕਾਲਜ)-ਦਰਗਾਹ ਪੀਰ ਬਾਬਾ ਮਲੋਗ ਸ਼ਾਹ ਮਕੀ ਨਡਾਲੀ ਨੁਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਂਈ ਬਾਬਾ ਸਵਰੂਪ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਸੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ 14 ਵਾਂ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਗੰਦੀਨਗੋਲ ਮਾਤਾ ਗੁਰਮੇਲ ਕੌਰ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ 20 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਕੱਦਸ ਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਚਾਦਰ, ਚਿਰਾਗ ਰੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਝੋਂਡੇ ਲਈ ਗਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮਹਿਫਲ ਏ ਕਵਾਲ ਸਮਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਕੀਰਾਂ ਪ੍ਰਚਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਤੁੱਟ ਲੱਗਣ ਵੀ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਿਅਤ ਬਾਗ ਕਾਲਜ ਆਫ ਲਾਅ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮੰਤਰ

ਗੁਰਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ)-ਰਿਅਤ ਬਾਗ ਕਾਲਜ ਆਫ ਲਾਅ ਗੁਰਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਬੀ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਜੀ ਮਹੂਸੂਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਵਿਨਾਸ਼ ਰਾਏ ਖੱਨਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਕੈਂਪਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਮਹੂਸੂਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸਫਲਤਾ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ

ਯੇਚੁਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜ ਸਭਾ ਕੀਤੀ

ਗੁਰਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਓ ਪੀ ਰਾਣਾ)-ਇੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਥੀ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਪੂਤਰ ਭਵਨ ਗੁਰਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਜਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਥੀ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜ ਸਭਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸਾਥੀ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਾਕ ਪੂਰਕ ਸ਼ਾਦਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯੇਚੁਰੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਬਖਾਈਵਾਦੀ ਆਰ ਐਸ ਐਮ ਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਬਾਹ ਕੀਤੀ। ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਸਦਾ ਕਮਿਊਨਿਟ ਲਈ ਨੂੰ ਪਾਠ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਡਾ. ਅਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਥੀ ਯੇਚੁਰੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਹਿਮ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕਣੀ ਪਾਈ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸਾਥੀ ਅਜਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੇਚੁਰੀ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕਮਿਊਨਿਟ ਲਈ ਹੁਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਥੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੂਜ, ਜੇ ਗੋਪਾਲ ਧੀਮਾਨ, ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਬਾਬੂ, ਯਨਪਤ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਵਿਛੋੜੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਥੀ ਪਰਮਨ ਸਿੰਘ ਲਹਿਲੀ ਨੇ ਮੌਤ, ਸੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਵਾਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਵਾਲ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਸਤੱਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪੂਤਰ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਆਦਿ ਸਾਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਵਰ ਲਿਫਟਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ (ਨਿਰਮਲ ਗੁਪਤਾ)-ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨਗਰੀਕੀ ਪਿੰਡ ਛੋਕਰਾਂ ਵਿਖੇ ਉੱਘੇ ਪਾਵਰ ਲਿਫਟਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਮ ਛੋਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾ. ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਕੂਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਭੇਟ ਕਰ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿਟਾਇਡ ਪੀ ਟੀ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫਾ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਕਲਮ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਣਹਾਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਕੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਹਿੰਬਰ ਰਾਮ ਕਲੋਂ, ਟਿਟਾਇਡ ਪੰਚ ਮਾਸਟਰ ਜਗਦੀਪ ਚੰਦਰ, ਡਾ. ਸੋਮਨਾਥ ਪੰਚ, ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਨੋ ਕੁਮਾਰ ਬੰਗਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕਲੇਰ, ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਤਾ ਆਦਿ ਸਾਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੋਹਰਾਂ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਬਲਾਚੌਰ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੱਸੋ)-ਅੱਜ ਸਾਂਝਾ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਿੰਡ ਮੋਹਰਾਂ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਸਾਥਕ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧੀ ਦੇ ਸਵਾਈ ਆਗੂ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਕੌਰੰਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੋਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਰੀਬ 80 ਲੱਖ ਦੇ ਫਰਾਡ ਬਾਰੇ ਸਾਵਠਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਰਦਕਰੀ ਕਾਰਣੀ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਟਿਕਾਸਲ ਲੈਣ ਲਈ ਵਰ ਡਕ ਚੋਰ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਟੁਟਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 80 ਲੱਖ ਦੀ ਠੱਗੀ ਲਈ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੋਲ ਦਾ ਕੰਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਿੰਦਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿੰਮੇਦਾਰ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰੀ ਡੀ ਡੀ ਵੈਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਥਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉੱਪਰ ਇਨਸਾਫ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਚੌਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਥੀ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਮੋਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਫਰਾਡ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਡਰਾਈ ਕਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 14 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਰਪੰਚ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ, ਅਜਮਰ ਸਿੰਘ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਆਕਲਿਆਣਾ, ਮੋਖਣ ਸਿੰਘ ਸਰੋਤਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੋਲ, ਅਰਜ ਸਿੰਘ ਚੌਲ, ਅਰਜ ਸਿੰਘ ਆਕਲਿਆਣਾ, ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਕਲਿਆਣਾ, ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਮੁਫ਼ਤ ਕੋਚਿੰਗ

ਜਲੰਧਰ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ)-ਸਾਹਨ ਸਲੋਰ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਕੋਚਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਨੁ ਅਰਦਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਰਾਹਬਾਰ ਬਿਊਰੋ ਵਿਖੇ ਮੁਫ਼ਤ ਕੋਚਿੰਗ ਕਲਾਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਚਿੰਗ ਕਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਚਿੰਗ ਕਲਾਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੱਛੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਅਰਦਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਚਿੰਗ ਕਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਿਕਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਘੋਟ-ਘੋਟ ਸੁਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹਦਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਰਮਲ ਸਿੰਘ <http://forms.gle/yozUeGUBhmJmUYGbc> ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੋਪਲੈਕਸ ਦੀ ਤਲੀ ਮੰਜਿਲ ਸਥਿਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਰਾਹਬਾਰ ਬਿਊਰੋ 'ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। 313 ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 90569-20100 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਾਰਤ ਪਹੁੰਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮ੍ਰਿਕ ਦੇਹ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਰਮਨ)-ਇੱਥੇ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਚੌਡ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਨਾਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਸਤ ਕੁਮਾਰ (26) ਪੁੱਤਰ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗਲੀ ਨੰਬਰ 3 ਮੁਹੱਲਾ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਫਗਵਾੜਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕੁਪਰਵਾਲਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਜਦੋਂ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਮਾਹੌਲੇ ਗਮਗੀਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਖਬਰ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਸਾਕ ਸੰਬੰਧੀਆਂ, ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰ ਤਾੜਾ ਲੱਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਆਸਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਟਾ ਅਗਲੇ ਹਫਤੀ ਹੀ ਇੰਡੀਆ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਅੱਜ ਘਾੜੀ ਘਾੜੀ ਸ਼ਾਸ਼ਨਾਯਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਬੀ ਸਬਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸਾਥਕ, ਕਲਕੋਟ, ਰਾਮੀ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਗਤਪੁਰ, ਡਾ. ਰਮਨ, ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਟੀਟੂ, ਦੋਲਤ ਰਾਮ, ਮੋਕਮੀਅਤ ਸਿੰਘ, ਸੋਨੀ, ਆਰ ਕੇ ਗੁਰਮੀਤ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਜਿੰਦਰ ਘੋੜਾ, ਡਾ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸਨ. ਤਰਿਵਿਵਾਸ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਘਨਾਰੂ ਨੇ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਚੀ)-ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਘਨਾਰੂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੈਂਟਰ ਪਹੁੰਚੀ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਰਪੰਚ ਰੇਨੁਕਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਐਮ ਐਮ ਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਪਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਸ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਵਾਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੈਂਟਰ ਪਹੁੰਚੀ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੁੱਢ ਪਹਿਲਾ ਸਫਲ, ਖੇ ਖੇ ਲੜਕੀਆਂ ਪਹਿਲਾ ਸਫਲ, ਗੋਲ ਲੜਕੀਆਂ ਪਹਿਲਾ ਸਫਲ, ਕਲੋ ਜੇ ਲੜਕੀਆਂ ਪਹਿਲਾ ਸਫਲ, ਗੋਲਾ ਸੁੱਟਣਾ, ਗੋਲ ਜੇਪ 200 ਮੀਟਰ ਚੱਲ ਲੜਕੇ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਸ਼ਾਈ ਦੇ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਆਪਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਰਪੰਚ ਰੇਨੁਕਾ ਅਤੇ ਘਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਸ਼ਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਧਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੋਚਕ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਗਨਵਾੜੀ ਵਰਕ ਸ਼ੁਠੀਆ ਦੇਵੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਭੀਮ ਸੈਨ ਭਸੀਨ ਨਮਿਤ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਅੱਜ

ਕੁਰਾਲੀ (ਮੋਹਨ ਅੰਗਰਵਾਲ) ਕੁਰਾਲੀ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪਰਕ ਭਸੀਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਦ ਸ੍ਰੀ ਭੀਮ ਸੈਨ ਭਸੀਨ ਨਮਿਤ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਵਠਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਭੀਮ ਸੈਨ ਭਸੀਨ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਮੁੰਜੁਰ ਡਾ. ਵਿਜੇ ਭਸੀਨ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਕੀਤੀ। 3 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਪੁੱਜੀ ਪੂਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਭਿਜੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਕਾਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਡਾ. ਵਿਜੇ ਭਸੀਨ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਨੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪ੍ਰਿਠਵੀਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਮਿਤ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਿਤਾ ਡੇਢ ਗੁਰਾਲੀ ਵਿਖੇ ਦੁਪਹਿਰ 12:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 1:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਾਸ਼ਨੀਕ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਈਆਂ, ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਲੇ ਮਿਲ ਪ੍ਰਿਠਵੀਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲਾ ਭਸੀਨ, ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਭਸੀਨ, ਰਾਜੇਸ਼ ਭਸੀਨ, ਡਾ. ਵਿਜੇ ਭਸੀਨ, ਪੰਡਰਕਾਰ ਪਰਕ ਭਸੀਨ, ਜੋਨੀ ਠੱਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੀ ਈ ਪੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਭਿਆਨ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ : ਡੀ ਟੀ ਐਫ

ਫਿਲੌਰ (ਨਿਰਮਲ)-ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਇਮਤਹਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਤੰਬਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਖੜੀਆਂ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਅਭਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੇਅਰਗੇਟਿਵ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਫੰਡਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿੱਗਵਿੰਦ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਰੋ ਗਰੀਬ, ਨਿਮਨ ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਟੇਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੱਥਕੋਠੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖਤ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੋਜੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੱਧ ਵੱਧ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਲੋਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਲਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਚਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿ ਕਦੇ ਸਵਣ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ, ਕਦੇ ਪੜ੍ਹੋ ਪੰਜਾਬ, ਫਿਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮੱਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸੀ ਈ ਪੀ, ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਿਲੇਸ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖੁੱਜੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਪੰਪਰ ਤੇ ਇੱਕ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਪੰਪਰ ਪ੍ਰਿਠ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਨਾਕਾਰਵੀ ਫੁਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਇਸ਼ਾਰਤ ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜੋਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 100 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਪੰਜ, ਛੇ-ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਪਰ ਫੰਡਟ ਸਟੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇ ਖਰਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜੂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਗਲੇ ਤੱਕ ਖੋਟਾ ਪਾਸ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਇਨਾ ਪੰਪਰਾਂ ਦੀ ਚੋਰਿੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਟ ਨਾਲਨੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਰਿਨ ਉਲਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਚੰਗਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਲੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਲੇਸ ਕਰਾਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਤਮਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਦੋਆਬਾ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲਜ ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਮਾਰਚ ਨੇ 1 ਫ ਡ ਕ ਟ ਟ ਕ ਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਮ ਝੁਝਾਨਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ਵਾਦ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਖਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਫੈਕਲਟੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਇਕਠਾ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਨਿੱਘਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਓ ਪੀ ਡੀ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਨੱਪ ਰੱਖਿਆ

ਨਵਾਂਬਰ (ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁਰਗਾਧੀ)-ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਨਵਾਂਬਰ 'ਚ ਐੱਸ ਐਮ ਓ ਡਾ. ਸਤਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਮੂਹ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵਾਂਬਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਓ ਪੀ ਡੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮਕਾਜ ਨੱਪ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਟੁੱਟ ਤੱਕ ਏ ਸੀ ਪੀ ਸਮਾਂਝੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਉੱਤੇ ਚਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਿਜਾਮ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖ ਡਾਕਟਰ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮੌਦ। ਹਾਟ ਮੁਕੇਲਿਸਟ ਡਾਕਟਰ ਨਿਕਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾ ਹੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਜ਼-ਬੁਕ ਵਾਂਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀ ਹੈ। ਕਲਕਾਤਾ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸਿਆ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਥੀ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਮੋਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਫਰਾਡ ਬਾਰੇ ਸਾਵਠਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 80 ਲੱਖ ਦੀ ਠੱਗੀ ਲਈ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੋਲ ਦਾ ਕੰਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਿੰਦਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿੰਮੇਦਾਰ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰੀ ਡੀ ਡੀ ਵੈਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਥਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉੱਪਰ ਇਨਸਾਫ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਚੌਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਥੀ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਮੋਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਫਰਾਡ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਡਰਾਈ ਕਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 14 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਰਪੰਚ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ, ਅਜਮਰ ਸਿੰਘ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਆਕਲਿਆਣਾ, ਮੋਖਣ ਸਿੰਘ ਸਰੋਤਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੋਲ, ਅਰਜ ਸਿੰਘ ਚੌਲ, ਅਰਜ ਸਿੰਘ ਆਕਲਿਆਣਾ, ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਕਲਿਆਣਾ, ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਲੰਧਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਲੀ ਨਾ ਸਾੜਨ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਯਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ-ਰੁਪਿਨ ਪਾਸ ਟਰੈਕ (ਆਖਰੀ ਸਫ਼ੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਸਮਾਨਾ

ਐਤਵਾਰਤਾ

ਕਿਤਾਬਾਂ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ
ਵਾਜ਼ਿਬ ਰੋਟਾਂ 'ਤੇ ਸੁੰਦਰ
ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਡੁਪਾਈ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
ਬਾਗਪੁਰ ਪਿੰਡਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ
94174 27538

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57 ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 15 ਸਤੰਬਰ 2024 www.nawanzamana.in ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਕਵੀ ਹੈ; ਉਸ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਹੈ; ਤੇ ਉਸ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਹੋਸ਼ੀਅਤ 'ਚ ਤਾਰੀਖੀ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਐਤਵਾਰੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਨਵੇਂ ਨਕਸ਼ਾ ਘੜਦਾ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਦਕਿਸਮਤ ਸਮਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਸ਼ੀਅਤ 'ਚ, ਉਸ ਦੀ ਤੇ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਹਿਰੇ ਸੋਚ ਦਾ ਕਾਲ-ਖੰਡ ਕਲਮਾਂ ਨੂੰ ਘੜਨ ਤੇ ਨਿਖਾਰਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦ ਬੋਲਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਭਾਰੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੀ, ਉਹ ਸੱਤਾ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਲਈ ਬਦ-ਜ਼ਬਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਬਾਨ ਦੇ ਜ਼ਬਤ ਤੇ ਬੋਧਾਕੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਕਰਨਾ ਸੀ; ਤੇ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਨਾਹਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਜਣੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਚੇਤ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਤੇ ਕੁਝ ਦੇ ਸੰਦਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦੀਸ਼

ਸੱਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਕੂਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਸੁਖਮ ਰੂਪ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਪੱਤਿਤਾ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਨੋ-ਯੁੱਗ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਭੇਤ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; ਨਾਕਾ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਕੋਨ ਹਨ; ਉਹ ਰਚਨਾ ਦੀ ਸੱਦ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁਣ ਹੀ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬੋਲ ਲੋਕ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਉਗਮਦੇ ਹਨ; ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਜੀਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਰ-ਸੰਤੋਖ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

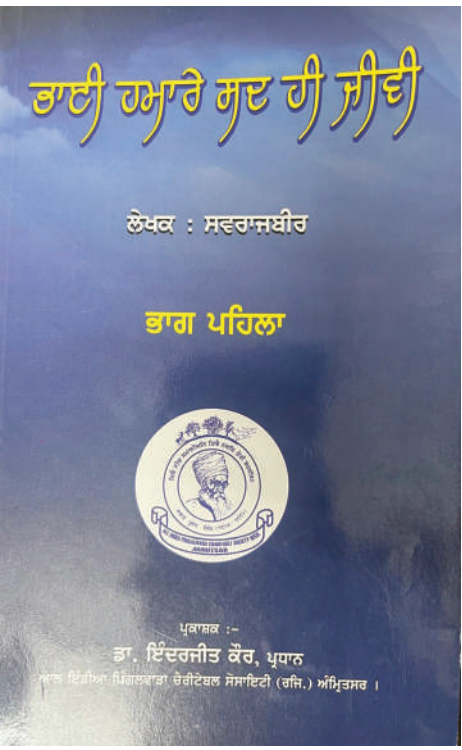
ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੀਆਂ ਘਾਸੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 'ਦਲੇਰਾਨਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ' ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਿੰਗਲਵਾਦਾ ਲਾਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਨੇ ਸਿਆਸੀ-ਸਮਾਜੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਲਾਚਾਰਤਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚਿੰਤਨੀ ਬੋਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿਸਮਾਨੀ ਸਹਾਰੇ ਨੇ ਚਿੰਤਨੀ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਖਾਂਗ ਫੜੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੇਵਾ-ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਚ ਸਾਂਝ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਿੰਗਲਵਾਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਭੇਟਾ-ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੈ।

ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਵਲਗਣ ਦਾ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਆਸਥਾ 'ਚ ਸਮਾਜੀ ਚੇਤਨਾ ਸਮੇਠੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਲਿਉ ਸਟਾਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਸਨਮਾਨ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਦਾ ਖ਼ਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਜਿਨ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸਾਡੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਨਹੀਂ, ਸੱਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਨਵੀ ਚਿਹਰਾ ਸੀ।

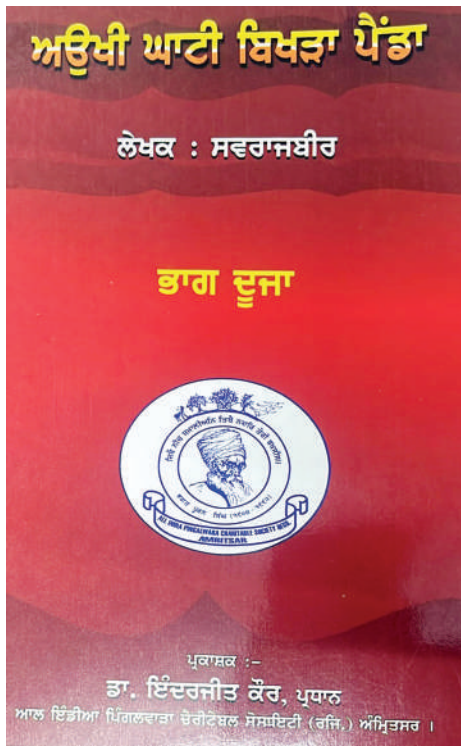
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ-ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪਿੰਗਲਵਾਦਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਸਦਕਾ ਭੇਟਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ (ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਸਨ ਬਾਗ਼ ਦੇ ਵਾਜ਼ਿਬ) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਰੁਝਾਂ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ੀਨੀ ਨੇ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਬੋਧਕ ਵਜਾਰਤ ਕਰਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ' ਦੱਸਦੇ ਹਨ; ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਲਿਖਦੇ ਕੇ ਕਾਇਲ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਤਵ ਵੱਲ ਸੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ; ਸੱਤਾ ਦੇ ਸੰਦਾਗਰਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਬਲਭੱਜਰ

ਪਿੰਗਲਵਾਦਾ ਤੇ ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ

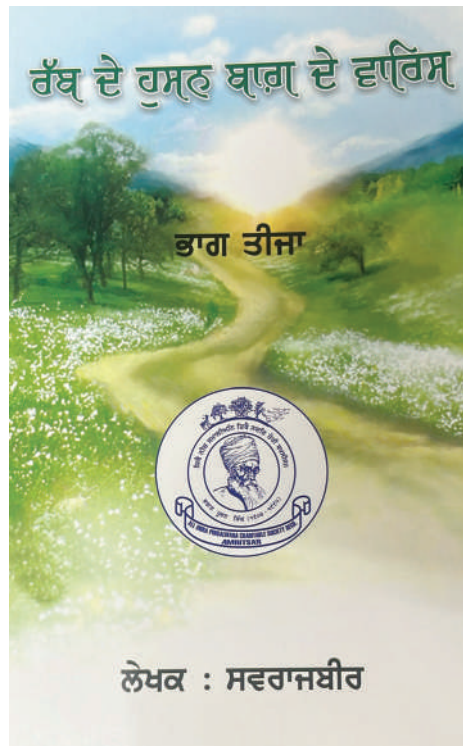
ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਨਿਆਂ ਭਾਵੇਂ ਸਟੈਨ ਸਵਾਮੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ, ਉਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਵਾਦ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹੋਵੇ। ਸਭ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਛੱਤ ਹੋਵੇ, ਸਭ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਹੱਕ, ਸੱਚ ਤੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਭਾਰੀ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਾ ਵੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ, 'ਭਾਈ ਹਮਾਰੇ ਸੁਦ ਹੀ ਜੀਵੀ' ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੋਧ ਤਿੰਨ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਫ਼ਰੋਲਣ ਦੇ ਤਲਬਗਾਰ ਖੋਜਾਰਥੀ ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਦਾ ਚਿੰਤਨ-ਮੰਗਨ ਵੀ ਅਣਠਿੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪਿਛਾ ਹੱਛ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੋਰਚੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਠਿ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਤੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ 'ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ-ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ' ਦੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਚਾਈ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੇਖ ਹੈ—'ਸੱਚ ਵੰਨੀ ਹੋਵਾਸ ਮੈਂ'। ਇਹ ਲੇਖ ਸੱਤਾ ਤੇ ਸੱਚੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਟਕਰਾਵੇਂ ਗਿਣਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਤਰਾਂ ਫ਼ਰੋਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਡਮੰਡ ਬਰਕ ਤੇ ਥਾਮਸ ਕਾਰਲਾਇਲ ਜਿਹੇ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ

ਚੋਬਾ ਬੰਮੂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਲੋਕਤੰਤਰ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ਕ ਧਾਰਨਾ ਬੀਤੇ ਦੀ ਬਾਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਹੈ; ਮੱਤ ਤੋਂ ਬਖੰਡੇ ਤਾਘ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਅਲ-ਜਜ਼ੀਰਾ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ਼ਿਰੀਨ ਅਬੂ ਅਕਲੋਹ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 11 ਮਈ, 2022 ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਗੋਲੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ, ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੁਲਮ-ਸ਼ਿਕਮ ਕਰਦੀ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਹਕੂਮਤ ਖਲਨਾਇਕ ਸੀ। ਇਹ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੀ 'ਮਹਾਨ ਪਾਪਤੀ' ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹਾ ਮੁਲਕ ਭਾਰਤੀ ਸੱਤਾ ਦਾ ਨਾਇਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੱਤਾ ਲਈ ਵਿਗੜੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ 'ਸੁਖਦਾਈ ਅੰਤ' ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਿਟਲਰੀ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ, ਉਸੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਉੱਚੇ ਹੀ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਦੇ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਾਮੀ ਉਸ ਯੁੱਗ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ; ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਸ਼ਿਰੀਨ ਅਬੂ ਅਕਲੋਹ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਰੀ ਲੋਕੋਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਫ਼ੌਜ ਹੱਥੋਂ ਕਤਲ ਹੋਏ 20 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਯਕਤਨ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 18 ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ, ਬਲਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਜੀ ਕਹਿਰ ਵਰਤਾਅ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਦਾ ਲੇਖ ਅਧੁਰਾ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਤੇ ਚਿੰਤਕ ਨਵਜ਼ਬਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਐਨਫ਼ਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰੇਟ (ਈ.ਡੀ.) ਦੇ ਸਿਕੱਜੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੱਤਾ ਦੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਰੁਖ਼ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਾਲਾਂਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ 'ਨਿਸ਼ਾਨ' ਸੀ। ਨਵਜ਼ਬਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਮਸਫ਼ਰ ਅਤੁੱਲ ਸੁਦ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਫ਼ਰ ਹੈ। ਨਵਜ਼ਬਨ ਸੱਤਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਮਹਾਂ-ਨਾਇਕ ਗੁਜ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ

ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ-ਸਮਾਜੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪੈਰ ਗੱਡ ਕੇ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਸੁਤੰਤਰ 'ਅੰਦੋਲਨ-ਜੀਵੀ' ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਵਜ਼ਬਨ-ਜੀਵੀ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੰਗਾਰਿਆ ਹੈ; ਉਦੋਂ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕੱਚਰ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕ੍ਰਾਂਗਸ ਸਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਸੱਤਾ ਦੀ ਗੁਲਾਮ ਈ.ਡੀ. ਨੇ ਨਵਜ਼ਬਨ ਸਿੰਘ ਦੀ 'ਪੜਤਾਲ' ਵਿੱਚ ਅਨੇਕ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛੇ : ਤੁਸੀਂ ਅੱਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਲਿਖਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਲਿਖਦੇ ਹੋ? ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹਾਂ 'ਤੇ ਕਟਾਖ਼ਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਵਾਜ਼ਿਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਲਿਖਦੇ ਹੋ; (ਤੁਸੀਂ) ਫੈਸ਼ਨ, ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਚਮਕ, ਗਗਨ-ਚੁੰਬੀ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਕਾਰਾਂ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦੇ...? ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਧੁਰੇ ਲੇਖ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਬਲ-ਏ-ਗੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ।

ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਲਾਸ਼ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਸਿਆਸਤ ਕੱਚਣ ਵਾਲੇ ਕਲਮਕਾਰ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸੱਤਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੱਲੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵੇਲੇ ਕਾਰਕੁੰਨੀ ਕਲਮਕਾਰ ਹੀ ਨਵੇਂ ਸਿਆਸਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਸੀਰ ਦਾਇਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਇਹ ਜਿਵੇਂ ਦਾ ਵੀ ਹੈ) ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੇ, ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਜਾਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਛੇੜੇ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਿਆਸੀ-ਸਮਾਜੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਿਸ਼ਾਮ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਫ਼ਰੋਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਅਰੰਭਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ; ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਤੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਪਿਛਾ ਹਰਿ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਿਆਨ ਧਰਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਹੈ; ਨਾਟਕੀਅਤਾ ਹੈ ਤੇ ਬੋਧਕ ਕਟਾਖ਼ਸ਼ ਵੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਚਰਦੀ ਸੱਤਾਵਾਦੀ ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂ-ਪੰਚਾਇਤ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਅਰਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ

ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਲਬਗਾਰ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਜੱਜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ਼ਾਤਿਬ ਹੋ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੰਘੀ ਘੱਟ ਦਿੱਤੀ ਹੋ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ...? ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ 'ਸੰਘੀ ਘੱਟ' ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਲੇਖ ਲਿਖਦਾ ਹੈ : 'ਇਹ ਸਾਡੀ ਫ਼ਿਰਤਤ ਨਹੀਂ...'

ਇਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਾਟਕੀਅਤਾ ਭਰਪੂਰ ਲਿਖਤਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੋਲੇ ਨਾਟਕ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ 'ਮੈਂ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੁਖ਼ਾਤਿਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ...! ਮੈਂ ਏਥੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ 'ਤੁਸੀਂ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ? ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਸੀਰਤ 'ਚ 'ਅਸੀਂ' ਤੇ 'ਤੁਸੀਂ' ਦੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਪੀੜ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੇ, ਪਰਾਏ ਤੇ ਬਿਗਾਨੇ ਸਮਝਿਆ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਮਝਦੇ ਸਾਂ/ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੋ, ਸਾਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ; ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਇਹ 'ਅਸੀਂ-ਤੁਸੀਂ' ਦੀ ਵੰਡ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।

ਇਹ ਨਾਟਕੀਅਤਾ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਲੜੀ ਦਾ ਭਾਗ ਦੂਜਾ 'ਅਉਖੀ ਘਾਟੀ ਬਿਖੜਾ ਪੈਂਤਾ' ਦਾ ਤਾਂ ਆਗਾਜ਼ ਹੀ 'ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਦਾ ਹਾਂ...' ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਸ ਜੂਲਿਓ ਰਿਬੇਰੋ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਸ ਐੱਸ.ਐੱਨ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ 'ਭਰ ਮਨ ਨਾਲ' ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਘੱਟੋ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗੁੱਸਾ ਹੈ।

ਜੂਲਿਓ ਰਿਬੇਰੋ ਨਾ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਧਰੇ ਗਏ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਬੋਧਾਕੀ ਨਾਲ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਆਗੂਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਨਾਂਅ ਲਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਧੂਆਂ-ਧਾਰ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇਣ, ਬਕਫ਼ਵਾਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਵੰਗ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹਿਰਾਉਣਾ ਨਾ-ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਭਾਸ਼ਣ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀਆਂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ 'ਅਸੀਂ ਨਿਆਂ' ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਮਾਈ ਲਾਰਡ' ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਆਮ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ (ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ) ਲਈ ਖ਼ਬਰ ਵੀ ਨਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੰਗੀਭਾਰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਲੇਖ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲਿਖਣਾ ਬੰਦ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸੋਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ 'ਲੇਖਕ ਹੜਤਾਲ' 'ਤੇ' ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ 2 ਜੁਲਾਈ, 2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਾਲੀਵੁੱਡ ਡਿਲਮਾ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਰੇਡੀਓ ਲਈ ਪਟਕਥਾ, ਡਾਇਲਾਗਾਂ ਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ (2 ਮਈ ਤੋਂ) ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਹੜਤਾਲ 11,000 ਮੌਜੂਦਾਨ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਠਾਈਏਠ ਗਿਲਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਜਿਹੜਤ ਭਨਖਾਹਾਂ, ਸਹੂਲਤਾਂ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨੀ 'ਚੋਂ ਹਿੱਸਾ, ਪਟਕਥਾ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਬੁੱਧੀ (Artificial Intelligence) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਅਲਾਇੰਸ ਆਫ਼ ਮੋਸ਼ਨ ਪਿਕਚਰ ਐਂਡ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰਜ਼ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਕਲਾ ਦੀ ਸੰਦੇਗਰੀ ਵਾਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ, ਵਾਕਲ ਫ਼ਿਜ਼ਨੀ, ਸੋਨੀ, ਵਾਰਨਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਡਿਸਕਵਰੀ, ਐਪਲ ਸਟੂਡੀਓਜ਼, ਐਮਾਜ਼ੋਨ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਨਿੱਤਿਸ ਨਾ ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ

● ਬਾਕੀ ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ 'ਤੇ

ਬਸਤਰ ਵਿਚ ਰਾਜਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ, ਇਕ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ

ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਵੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਭਗਵਾਣ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਦੇ ਅਣਔਲਾਨ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਭਰਮਾਯਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗਿਰਦ ਗਾਰਡਾਂ, ਬਸਤਰੀਆ ਬਣਾਈਆਂ, ਖੁਫ਼ੀਆ ਮੁਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਹਿਸ਼ਤ, ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਸਮੇਤ ਹਰ ਰੋਸ਼ਾ ਵਰਤ ਕੇ ਸਾਬਕਾ 'ਨਕਲੀਆਂ' ਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜੁਡਮ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਤੁਰੰਤ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਜੁਲਾਈ 2011) ਦੀਆਂ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਹਿ-ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ 'ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ' ਉਲੀਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਦਿਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਹੂਰ ਆਦਿਵਾਸੀ ਆਧਾਰ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਹੈ। 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ' ਲਈ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਦੀਆਂ ਗਿਰਫ਼ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਵਿਕਾਸ' ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਚ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹਨ।

ਆਦਿਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਡੱਕਣ ਅਤੇ ਫ਼ੂਨੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਮਾਰਨ ਦਾ ਜੋ ਸਿਲਸਿਲਾ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ-ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਮਾਰਾ ਕੰਮਕਾਰ ਕਰਦੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਉੱਪਰ ਡਰੋਨ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿਰਫ਼ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ' ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉੱਠੀ। ਬਸਤਰ ਦੇ ਉੱਚ ਪੁਲਸ/ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਰਫ਼ਤਾਂ ਨੂੰ 'ਆਦਿਵਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪੇਂਡਿੰਗ' ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ' ਮੀਡੀਆ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਬਚਨ ਵਿਚ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ/ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ'/ਗੋਲੀ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਦਾਰੋਮਦਾਰ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪੁੰਜ ਨੇੜਾ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਖਿਰਤਾਂਤ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਬਾਕੀ

ਮੀਡੀਆ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਭਗਵਾਣ ਹਕੂਮਤ ਦੀ 'ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਖ਼ੋਜ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਵੀ ਕੁਝ

ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਨਾ ਕੁਝ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਜਿੱਤਮ ਜ਼ਰੀਫ਼ੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਡਰੋਨ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿਰਫ਼ਤਾਂ ਨੂੰ

50 ਹੋਰ ਕੈਂਪ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 3000 ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। (ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਐਲਾਨੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਅਣਔਲਾਨੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕੀਤੇ ਤੱਥਕੀ ਹੈ।)

* ਬਸਤਰ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਨੌਂ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੈਨਿਕ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ, ਦੋਨਾਨਗਲ ਅਤੇ ਜਗਰਗੁੰਡਾ ਦਾਇਰਿਆਂ ਦੀ 56 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੱਟੀ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪੁਲਸ ਥਾਣੇ ਅਤੇ 15 ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ਼ ਦੇ ਕੈਂਪ ਹਨ। ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਕੈਂਪ ਵਿਚ 400 ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੈਂਪਾਂ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਥਲ 51500 ਵਸੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉੱਪਰ ਕੈਂਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ ਬਸਤਰ ਹੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਛਾਉਣੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬੇਦਰ ਕੈਂਪ ਹੈ, ਜੋ ਫਰਵਰੀ 2023 'ਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ 80 ਡੀ ਆਰ ਜੀ ਸਮੇਤ 600-700 ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪੂਰੀ ਬਣਾਈਆਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਐੱਸ ਟੀ ਐੱਫ਼ ਅਤੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ਼ ਦੇ ਜਵਾਨ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 5-6 ਏਕੜ ਜਗ੍ਹਾ ਘੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

* ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਸ-ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਆਦਿਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੁੰਗੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਆਧਾਰ ਸੁੰਗੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਸ-ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਕੈਂਪਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਤਾਇਨਾਤੀ ਤਾਂ ਉਲਟਾ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਸਤਰ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਆਈ ਡੀ ਸੁੰਦਰਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਜ਼ਿਬ ਨਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ : "ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਫ਼ੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। 2023 'ਚ, ਮੀਡੀਆ ਗਿਰਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪਲਟ ਕੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। 2022 'ਚ 234 ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। 2007-2008 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 65% ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ, ਪਰ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

ਆਈ ਡੀ ਸੁੰਦਰਾਜ ਨੇ ਔਦਾਜ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿਵਾਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਹਮਾਇਤੀ ਕਾਫ਼ਰ (ਜੀ ਐੱਨ ਐੱਮ [ਚੇਤਨਾ

ਨਾਟਿਯਾ ਮੰਚ] ਤੇ ਡੀ ਕੇ ਐੱਮ ਐੱਸ [ਦੇਭਕਾਰਣੀਆ ਆਦਿਵਾਸੀ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਗਠਨ]) ਦੀ ਗਿਣਤੀ 15000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਜੀ ਐੱਨ ਐੱਮ ਨੂੰ ਹੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸੰਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਹੈ। ਡੀ ਕੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਦੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸੰਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦਿਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮਾਧਿਅਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਡੀ ਕੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਦੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸੰਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦਿਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮਾਧਿਅਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਡੀ ਕੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਦੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸੰਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦਿਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮਾਧਿਅਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਡੀ ਕੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਦੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸੰਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦਿਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮਾਧਿਅਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ

ਅਛੂਤ, ਕਮੀਣ ਤੇ ਅਦਨਾ ਇਨਸਾਨ

(ਸੰਪਾਦਕ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)
ਸੰਪਾਦਕ : ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ
ਮੁੱਲ : 450, ਪੰਨੇ : 352
ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਾਇਟਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਰਣਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਵੇਲੇ ਚਿਤਰਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾਇਆ। ਗੁਰਮਤਿ ਫਲਸਫੇ ਨੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗਤੀ ਬਹੁਤ ਮੱਧਮੀ ਸੀ।

ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਸੀਰੀਪੁਣੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ। ਇਹ ਅਛੂਤ ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਇਨਸਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਪਾਦਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ 30 ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸੰਪਾਦਕ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਪਾਦਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਹਾਣੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਾਤਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਲਿਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਕਿਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਸੰਪਾਦਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭੂਮਿਕਾ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਕਿਉਂ ਸੰਪਾਦਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੀ ਸੰਪਾਦਕ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਪਾਦਕੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਠਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਕੀਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸੰਪਾਦਕ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ 20 ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੈਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਲੰਮੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਚਰਚਾ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ
ਡਾ. ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ ਸਮਰਾਲਾ

ਅਛੂਤ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਪੜ੍ਹਾਅ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ, ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਸਮਾਜ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ। ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀਆਂ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਉਪ ਜਾਤਾਂ ਉਭਰੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਕ ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਐਡਰਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਰੋਸ਼ਮੀ ਲੀਤਾ', ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇਗ ਪਿਛਾਵਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਅਛੂਤ ਠਾਕਰ', ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਕਮੀਣ' ਅਤੇ ਸੁਖਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਅਧਿਕ' ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਗਲਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀਆਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਮੁੱਢਲੇ ਦੋਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਫੂਟ-ਫਾਟ ਤੇ ਭਿੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਰਹੀ। ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਪਾਤਰ ਲਏ ਤਾਂ ਉਸਾਰੇ, ਉਹ ਹਮਦਰਦੀ ਵਾਲੇ ਉਸਾਰੇ। ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਲਿਤ ਪਾਤਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਤਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀਦਾਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਜਾਂ ਸੀਰੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀਦਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ ਸਾਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਤੇ ਸਮਝਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਆਗੇਆ ਸਮਾਜੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਛੂਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇਗ ਪਿਛਾਵਰੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਅਛੂਤ ਠਾਕਰ' ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਲਈ ਅਛੂਤ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸੀ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀ

1936 ਵਿੱਚ ਛਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 'ਖੇਡੇ ਕੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਛੂਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਫੂਟ-ਫਾਟ ਦੀ ਅਹਿਮ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਆਪਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਲਹਿਰ ਦੀ ਕਨੇਸ਼ਨ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਸਿੰਘ ਤੇਗ ਪਿਛਾਵਰੀ ਨਾਲ ਕਹਾਣੀ 'ਅਛੂਤ ਠਾਕਰ' ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਇਹ ਮਸਲਾ ਉਭਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਕ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਦੇ ਪੱਠੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਨਕਰ ਭਰਿਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੁਹਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਪਾਠਕ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤ ਰਾਮੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥ ਮਾਲਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਮੂ ਮਾਂਦਰੀ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਟਰਾਇਬਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਾਮੂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਿਰਤਾਂਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਗਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਘਰ ਸੱਦ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਛਕਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਰਾਮੂ ਦੇ ਮੁੱਠੇ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਸੀ, ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਬੇਟਾ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਪਵਿੱਤਰ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਹੋ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਅਛੂਤ, ਮੇਲੇ ਤੇ ਕਮੀਨੇ ਉਹ ਕਦ ਸਾਡੇ ਆਵਣਗੇ।' ਪਰ ਉਹ ਅਛੂਤ ਮੁੰਡਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਦੱਸਣ, ਉਹਦੇ ਘਰ ਚਲੇ

ਵਿੱਚ ਕਨਵਰਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ 'ਤੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਛੂਤ ਦਾ ਅਛੂਤ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਾਤਰ 'ਭਿੱਟ' ਨਾਂਅ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੋਰੜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਬੜੀ ਕਲਾਤਮਿਕਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਰੋਸ਼ਮੀ ਲੀਤਾ' ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਮਾਲ ਦਾ ਮੋਟਾਫਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਾਤਰ 'ਅੰਛੋਰ', ਜਿਸ ਦੇ ਸਪਰਸ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਮੀ ਲੀਤਾ 'ਨਾਸਾਰ' ਤੇ 'ਔਲਾ' ਭਿੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਛੋਹ ਨਾਲ ਨੌਬਰਦਾਰ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਭਿੱਟ 'ਤੇ ਤਕੜਾ ਵਿਅੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਲਿਤ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਭਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬੇਹੱਦ ਤਰਸਯੋਗ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਬਦਲ ਰਹੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਮੁੱਢਲੇ ਦੋਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰਤਾ ਨਾਲ ਫੜਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਹਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ 'ਕਮੀਣ' ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਾਤਰ 'ਵੀਰਾਂ' ਇਕ ਤਾਂ ਅੰਬਰ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਛੱਬੀਆਂ-ਜੁਲਾਹਿਆਂ ਦੀ ਧੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਹੋਣੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1947 ਵੇਲੇ ਹੋਏ ਕਤਲ, ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬੰਮ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਟਕੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਵੇਲੀ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਸ਼ਿਬੋ ਉਹਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਹਵੇਲੀ ਲਈ ਵਾਰਸ ਦੀ ਲੋੜ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ 'ਵੀਰਾਂ' ਦੀ ਜੋ ਮਾਂ ਹੈ ਉਹ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ-ਕਮੀਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਵਾਰਸ ਬਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੂਪ ਚੰਦ ਦਾ ਸ਼ਰੀਕਾ ਜਾਤੀ ਹੋਕੜ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਤੇਨੂੰ ਉੱਚੇ ਘਰ ਦੀ ਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸੀ? ਤੂੰ ਕਮੀਣਾਂ ਦੀ ਧੀ ਵਿਆਹ ਲਈ...'

ਅੱਗੋਂ ਰੂਪ ਚੰਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਚਾਰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਜਾਤਾਂ ਕੌਣ ਵੇਰਦਾ ਹੈ...?' ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਲਾਹੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੇ ਏਥੇ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੂੰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਭੇਡਣ ਵਾਲਾ ਅਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਪਾਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਲੜਾਈ 'ਚ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਵਾਲਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰਦੀ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉੱਠ ਕੇ ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਵੇਰਾਜ ਸੰਘ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਗੋਲਟੀ ਦੇ ਬੋਰ' ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਤੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਫੂਟ-ਫਾਟ ਤੋਂ ਉਹ ਉਹ ਰਹੇ ਨੇੜੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਜੱਟ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਮਿਮਿ ਪਿਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀਆਂ-ਦਲਿਤਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਭਿੱਟ ਤੇ ਫੂਟ-ਫਾਟ ਮਨੋਕ ਨੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਭਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਪਾਤਰ

ਬਾਕੀ ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ

ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ

(ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਮੁਲਕ ਅਧਿਐਨ)
ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭਾਟੀਆ
ਪੰਨੇ-216, ਮੁੱਲ-400 ਰੁਪਏ
ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਪੁਸਤਕ ਖੋਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖੋਜੀ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਲਈ ਖੋਜਕਾਰ ਡਾ. ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਡਾ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੋਮਲ, ਪ੍ਰ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਐੱਮ ਏ, ਡਾ. ਇੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗੀ ਪਤੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਸਵਰਗੀ ਪਤੀ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਨਿੱਘੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧੀਆਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਛਪੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਭੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਲੇਖਿਕਾ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਖੋਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਐਨ ਸਕੂਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਡਾ. ਇੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਮੁਬਾਰਕ ਰੰਗ ਵਾਲੇ ਸ਼ੋਕੀਮਤੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ 9 ਅਧਿਆਇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਲੇਖਿਕਾ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿਵਿਧਾਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੀਆਂ

ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦੇ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਦੇ ਪਤਨ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ, ਇਸਦੀ ਧਰਮ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਧਰਮ ਬਦਲਾਉਣਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖਰਚੇ ਦਾ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਿੱਖ ਵਿਰੁੱਧੀ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੱਠੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਮਤਿਆਦਾ ਦਾ ਘਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲਗਾ।

ਆਗੇਆ ਸਮਾਜ ਲਹਿਰ ਨੇ ਬਲਦੀ ਉਪਰ ਤੇਲ ਪਾਇਆ। ਸਵਾਮੀ ਦਇਆ ਨੰਦ ਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ। ਸਤਿਆਗਰਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਉਗਰਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕੀ ਆਈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਹੋਇਆ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਨਿਸ਼ਾਨੇ, ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਪੈਣ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ, ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ ਦਾ ਆਰੰਭ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਨਰਸ਼ਰਜੀਤੀ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਵਾਮੀ ਦਇਆ ਨੰਦ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਸੰਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਛਾਪੀ। ਸਵਾਮੀ ਦਇਆ ਨੰਦ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਹਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਹਿਰੀ ਖੋਜ ਲੇਖਿਕਾ

ਨੇ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਕਿਤਾਬਕਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਰਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਫੂਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਬੀਜ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬੀਜ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨੇਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਵਾਰਤਕ ਲਿਖ ਕੇ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਸਿੱਧਾ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਚਾਰ ਚੁਬੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡਾ ਦਾ ਅਸਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਖੋਰ ਇਹ ਦਾਸਤਾਨ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮਾਰਗੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਾਸਸੀ ਨਾਟਕ ਸੰਜੋ ਤੇ ਖੇਡੇ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਚਰੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਖੋਰ ਇਹ ਦਾਸਤਾਨ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮਾਰਗੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਾਸਸੀ ਨਾਟਕ ਸੰਜੋ ਤੇ ਖੇਡੇ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਚਰੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਖੋਰ ਇਹ ਦਾਸਤਾਨ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮਾਰਗੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਵਾਰਤਕ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਾਰਤਕ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ। ਸਾਰੇ ਕਾਂਡ 15-50 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਸੱਜਰਾ ਸਾਹਿਤ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲੀਆ
(ਜੀਵਨੀ)
ਬਲਬੀਰ ਲੋਗੋਵਾਲ
ਪੰਨੇ : 48, ਕੀਮਤ : 120 ਰੁਪਏ
ਤਰਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬਠਿੰਡਾ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਲਹਿਰ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲੀ ਅੰਦੋਲਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਰੰਟਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਆਸਤਾਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੰਡਲ ਜੀ ਜਦੋਂ ਮੁੱਠੀ ਚੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਅਮਲੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡੇ ਉੱਤੇ ਆਈ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰਲੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਲਹਿਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮਿਟ ਹਤਾਤਪਰ, ਠੋਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਜਾਂਬਾਜ਼ ਯੋਧੇ, ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਸ਼ ਨਿਮਾਗ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਇੱਕ ਲੋਕ ਨੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਵਰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ਵਾਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਬਰਾਦਰੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ, ਬਲਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਤਾ ਲਈ ਜੁਝਦੇ ਹੋਏ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾਰਨ ਇਹ ਲਹਿਰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਬਣ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਗੌਰਵਮਈ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਈ।

ਸ਼ਾਮ ਚੌਰਾਸੀ ਚੌਗਰਦੇ ਦੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ

ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਤੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੌਧਰੀ
ਪੰਨੇ : 200, ਕੀਮਤ : 270 ਰੁਪਏ
ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
'ਸ਼ਾਮ ਚੌਰਾਸੀ ਚੌਗਰਦੇ ਦੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ' ਪੁਸਤਕ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਤੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੌਧਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਸਰਵਥਰ ਵਾਲੀ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਸਮੁਨ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲਾ ਸਭਾ ਹਲਕਾ, ਸ਼ਾਮ ਚੌਰਾਸੀ ਦੇ ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੱਛੀ ਝਾੜ ਮਠਵਾ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਚੌਰਾਸੀ ਦੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਝਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਰੰ, ਮੁਲਤਾਨ, ਸੈਲੂਲ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਮਰ ਕੋਟ ਕੱਟ ਰਹੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦਾ 'ਸਰਾਬ' ਕਹਿਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੱਬਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਬੱਬਰ ਸੰਤ ਨਾਠੂਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਿਆਲ, ਬੱਬਰ ਸਿੰਘ ਰਾਇਸਾਹੀ ਦਾ ਪਾਠਕੀ ਕਲਾ, ਬੱਬਰ ਸੁਰੇਣ ਸਿੰਘ ਰੰਗ ਮਾਈ, ਬੱਬਰ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸਿਰਗੋਵਾਲ, ਬੱਬਰ ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡਰੀ ਮਹਾਤਮ, ਬੱਬਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਗਾਜਵਾਲਾ, ਬੱਬਰ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਰਾਇਸਾਹੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸ਼ੇਸ਼ਨ ਕੋਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਬਰ ਮਾਸਟਰ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਬੱਬਰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਬੱਬਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਰਗੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸਮਾਗੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਬੱ

ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਹਾਣੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ ਪਾਸ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ

ਬੰਗਾ-ਪਾਸ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਦੇ ਭਾਰਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸਮਾਗਮ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਦੀ ਭਾਇਰੀ 'ਤੇ ਅਮਿੱਟ ਛਾਪ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਪਾਸ਼ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹੀ ਇਹ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਸੀ। ਪਾਸ਼ ਨੇ 1980ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉੱਭਰੇ ਵਿਕਾਸਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੂਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਆਤਮਸਤਾਤ ਕਰਕੇ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਪ੍ਰਸਤ ਤਾਰਕਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਵਿਰਧੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੁਢਲੇ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਰਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਮ ਨੂੰ ਗੁਠਿਆਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇੱਥੇ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਦੇ ਪੈਂਜੀ ਇਕਸਿਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਠਣੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਪਾਸ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ 'ਤੇ 'ਪਾਸ਼ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ' ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਬੋਲਦਿਆਂ ਨਾਮਵਰ ਚਿੰਤਕ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਸੋਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਰਫ, ਹਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਆਦਿ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਰੀਤ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਕਾਲੀ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਬੇਹੱਦ ਧਾਰਮਿਕ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੋਕਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਉਸਾਰ ਵਿਚ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਗਮ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਰਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਦੋਸ਼-ਕੁਲਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਕਤਾ 'ਚ ਪਰੋਟ ਲਈ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਹਿਤਨਮਿਆਂ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਮਜ਼੍ਹਬ ਉੱਭਰਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਤਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਕਦਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਨਿਖੇੜ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਤਿੱਖੇ ਵਧਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 1980ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਦੁਵੱਲੀ ਦਿਹਾੜੀਗਰਦੀ ਦੀ ਸੰਤਾਪ ਹੱਥਿਆ। ਪਾਸ਼ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਲੋਂ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਤਹਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸਪ੍ਰਸਤ ਤਾਰਕਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਹੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਸ਼ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲੀ ਚਰਚਾ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਸ਼ ਦਾ

ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮਾਲ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਪਾਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੀਜਿਆ।
ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮਹਰੂਮ ਕਵੀ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਪਾਸ਼, ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ ਅਤੇ ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਗਾਏ ਬੋਲਾਂ, 'ਉਠ ਜਗਾ ਦੇ ਮੋਮੋੜੀਆਂ' ਸੰਗ ਆਤਮਸਤਾਤ ਕੀਤਾ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਰਫ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁਰਜੀਤ ਜੱਜ, ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕੜ, ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ (ਭਰਤਾ ਲੋਕ ਕਵੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ), ਗੁਰਦਿਆਲ ਗੋਸ਼, ਹਰਮੀਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਹਰਵਿੱਦਰ ਭੰਡਾਲ, ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ, ਦੀਪ ਕਲੱਡ, ਸ਼ਬਦੀਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਜਸ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਗੋਸ਼, ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕੜ, ਬੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਨਗਰ, ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਖਟਕੜ, ਹਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਆਦਿ, ਹਰਮੀਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਸੁਨੀਲ ਚੰਦਿਆਣਵੀ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁਰਜੀਤ ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਦੇਹਲ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੁੱਲਾ, ਜੀਵਨ ਚੰਦੇਲੀ, ਤਲਵਿੰਦਰ ਸੋਹਗਿੱਲ, ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਰਫ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਮੀਰ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਕਾਲ, ਸਤਪਾਲ ਚਹਿਲ, ਜੀਵਨ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਲੋਗੀ, ਅਨੀ ਕਾਠਗੜ੍ਹ, ਨੰਕਾਸ਼ ਚਿੱਤਵੇਨੀ ਅਤੇ ਸੁਖਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕਲਮ ਤੇ ਗੀਤ

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਪਾਸ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਖੋਲਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਕਵੀ ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਸਹਿਯੋਗ ਰਿਹਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾ. ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਨੇ ਪਾਸ਼ ਦੀ ਵਾਰਤਕ, ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ-ਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ, ਪਲਸ ਮੋਚ, ਪੁਰਾਤੀਸ਼ੀਲ ਲੋਕ ਸੰਘ ਇਕਾਈ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਬੰਗਾ, ਦੋਆਬਾ ਰੋਡ ਮੋਚ ਮੰਗੂਵਾਲ, ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੰਥੀ ਜਨਤਕ ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।
ਪਾਸ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਜਗੀਰ ਜੋਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਪਾਸ਼ ਅਤੇ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੁਸ਼ਟਕਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਭਰਿਆ। ਕਵੀ ਹਰਮੀਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਦੇਹ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਦੇ ਇਸ ਬਾਗ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਉਂ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਜੇ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੇ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਬੋਲ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੇ ਲਾਏ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤੇ।
'ਮੇਰੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ'
ਮੇਰੇ ਡਿਕਾਰ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ'
ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪਾਸ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਅੰਮਲਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਗੀਰ ਜੋਸ਼ਣ ਨੇ ਕੀਤਾ।
-ਅੰਮਲਕ ਸਿੰਘ

ਸਮਕਾਲ

ਅੱਖਰ : ਸਤੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ, 2024

ਅੱਖਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਦਿੱਖ ਤੇ ਲੋਕਾਉਣ ਨਾਲ ਛਪ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਚਾਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਦੋ ਸਾਹਿਤਕ ਮੁੱਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਘੱਟ ਰਹੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਮਕਾਲ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਅੱਗੇ ਸਵੀ ਤੇ ਜ਼ਰਫ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੁਚੇਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਸਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਬਾਰੇ ਹੇ ਗੀਦ ਨੇ 'ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਮੈਂਦਾ ਨਾ ਬੋਲੀ' ਕਮਾਲ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤਨਵੀਰ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਪਸਾਰ ਬਦ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਾਇਕ ਐੱਸ ਐੱਸ ਸਿਰਾਸ ਦੇ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਆਪਣੇ ਲੇਖ 'ਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੜਕਨਾਮਾ ਦੇ ਲੇਖ 'ਪਰਵਾਸ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ' ਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਤਾ ਦਾ ਯਾਤਰਾ ਪੁਸ਼ਟ 'ਯੂਰੋ ਜ਼ੋਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਚੰਗੀਆਂ ਕੁਝ ਮੌਦੀਆਂ' ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਲਿਖਤਾਂ ਹਨ। ਕੁਦਾਈਪ ਸਿੰਘ ਬੋਦੀ ਦਾ ਸਵੈ-ਕਥਨ 'ਸੱਧਰਾਂ ਦੀ ਸੰਦੂਕੜੀ' ਤੇ 'ਨਿੱਕੀ ਮੋਟੀ ਚੰਗੀ' ਲਿਖਤਾਂ ਵੀ ਮਿਆਰੀ ਹਨ। ਸਿਮਰਨ ਪਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਲੇਖ 'ਹੱਠੀ, ਭੱਠੀ ਤੇ ਹੱਠੀ ਬੱਠਾ ਪਿੰਡ' 'ਚ ਡਿੱਠ ਦਾ ਬਿਤਰਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਜਗਜੀਤ ਬਰਾੜ (ਇਕ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ), ਖ਼ਾਲਿਦ ਫ਼ਾਰੂਕੀ (ਯੂਗ), ਲੁਧਿਆਣਵੀ (ਆਇਲਨ ਤੇ ਔਵਨ), (ਦੱਵੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਹੋਈਆਂ), ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬੋਨੀਪਾਲ (ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ) ਤੇ ਪਰਮਜੀਤ (ਉਹ ਇਕ ਛਿਣ) ਕਹਾਣੀਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਨਕਿ ਸਕੋਵਿਚ (ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਜੋਨਕੋ), ਰੂਪਾ ਸਿੰਘ (ਸੋਨਾਟੇ ਦੀ ਗੱਲ), ਰਸਿਕਨ ਬੌਝ (ਚਾਚੀ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਕਾਰ) ਤੇ ਸ਼ਰ ਅਰਥਕ ਕੋਨਨ ਡੋਇਲ (ਭੂਰਾ ਹੱਥ) ਅਨੁਵਾਦ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਛਾਪੀਆਂ ਹਨ। ਡੇਢ ਦਰਜਨ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਅੰਕ ਨਿੱਗਰ ਮੋਟਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਅੱਖਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਵਿਸ਼ਾਲ (99884-23237) ਹਨ। ਮੁੱਲ : 150 ਰੁਪਏ ਤੇ ਪੈਨੋ : 136

ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ 'ਆਸ਼ਟ' ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 'ਡਾ. ਭਾਲਚੰਦਰ ਸੋਨੀਆ ਕੌਮੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ'

ਪਟਿਆਲਾ-ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ 'ਆਸ਼ਟ' ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤੀ ਬਾਲ ਕਲਿਆਣ ਸੰਸਥਾਨ ਕਾਨਪੁਰ (ਉ.ਪ੍ਰ.) ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਰਾਸ਼ਟਰ ਬੰਦੂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ 'ਡਾ. ਭਾਲਚੰਦਰ ਸੋਨੀਆ ਕੌਮੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਗਰ ਰਾਜੀ, ਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਡਾ. ਆਸ਼ਟ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੰਡਿਤ ਬੁਦਦ ਨਾਰਾਇਣ ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਆਸ਼ਟ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਹਿਤ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਗੌਰਵ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਐੱਸ ਬੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮਹਰੂਮ ਡਾ. ਭਾਲਚੰਦਰ ਸੋਨੀਆ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਸੁਪੱਤਰੀ ਡਾ. ਅਨੀਤਾ ਸੋਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੁਬਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਉੱਘੀ ਸ਼ਲੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਆਸ਼ਟ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੌਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਗੌਰਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਹਰੂਮ ਗੁੱਪਤ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗਣੇਸ਼ ਕੁਪਤ ਅਤੇ ਡਾ. ਅੰਡਰਲਾਈਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਤੇ ਕਵੀ ਚਕਰਵਰਤੀ ਸ਼ੁਕਲ, ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸ਼ਰਮਾ ਉਦਭਾੜ, ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬੀ, ਰਿਸਾਲੇ ਬਾਲਪੁਰੀ (ਅਲਮੌੜਾ) ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਉਦੇ ਕਿਰੋਲਾ, ਡਾ. ਨਾਗੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਡਾ. ਜਥਾਬਾਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤਬੁਸ਼ਣ ਆਦਿ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

'ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਹਾਣੀਆਂ' ਦਾ ਡਾ. ਬਿੰਦਰਾ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਪਰਿਸ਼ਦ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਿਸ਼ਰ ਐੱਫ ਰਿਸ਼ਰ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੀ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਵੱਲੋਂ 'ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਹਾਣੀਆਂ' ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅ.ਸ.ਪ. ਦੇ ਮੁਖੀ ਅੰਬੇਸ਼ਰ ਵੀਰੇਂਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨਾਰਾਇਣ ਕੁਮਾਰ, ਸੈਕਟਰੀ ਗੋਪਾਲ ਅਰੋੜਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੀ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵਨ ਦੀ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋ. ਰੇਣਕਾ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਹਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਭਾਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ

ਅਨੁਵਾਦ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਆਲੋਚਕ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸੰਪਾਦਨ ਗੋਪਾਲ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ 25 ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਵਿਧ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂਡਮ ਬਿੰਦਰਾ, ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਲੇਖਿਕਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਕੋ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।' ਪ੍ਰੋ. ਰਵੀ ਗੋਵਿੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂਡਮ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਅ.ਸ.ਪ. ਤੋਂ ਵਿ.ਹਿ.ਪ. ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਜੋੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਘੋਰਾ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।' ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਡਾ. ਬੋਲਾਨ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਸੁਰਦੀ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ਾ ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਪੜ੍ਹੇ।

ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 'ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ'

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਲਾਕਾਰ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਨ ਕੀਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਹਾਣੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ 'ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਸ਼ਾਲਾ, ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ 5100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੇ ਪਤੀ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਚਾਰਨ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਚਰ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋੜੇੜਾ ਤੇ ਪੁੱਚੀ ਗੁਣਗੁਣ ਮੀਤਾ ਖੋਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਸ਼ਬਦੀ ਤੇ ਅਕਸ਼ੀ ਭਾਣੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਗਾ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ। ਭਾਨਦਾਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ ਬਣਾਈ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕੋ. ਸਾਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੋਭਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਗੀਤਕਾਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਉਸਤਾਦ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਗੁਰਦਿਆਲ ਗੋਸ਼ ਅਤੇ ਡਾ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਅਤੇ ਪਾਲੀ ਦੇਤਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕੋਚਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੁਕਲਾ ਕਰਦਿਆਂ 'ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪਾਏ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਲਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ ਸੀ। ਉਹ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੀਵੇਸ਼ਨ ਆ ਕਰਕੇ ਆਲੋਚਿਤ ਤੇ ਅੰਨੀਅਰੀਆ ਜੀ ਸੇਵਾ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ ਅਤੇ ਪੁੱਠਲਾ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰੋਏ ਸਨ। ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਫ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ.

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਲਾਕਾਰ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਨ ਕੀਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਹਾਣੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ 'ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਸ਼ਾਲਾ, ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ 5100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੇ ਪਤੀ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਚਾਰਨ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਚਰ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋੜੇੜਾ ਤੇ ਪੁੱਚੀ ਗੁਣਗੁਣ ਮੀਤਾ ਖੋਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਸ਼ਬਦੀ ਤੇ ਅਕਸ਼ੀ ਭਾਣੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਗਾ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ। ਭਾਨਦਾਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ ਬਣਾਈ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕੋ. ਸਾਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੋਭਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਗੀਤਕਾਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਉਸਤਾਦ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਗੁਰਦਿਆਲ ਗੋਸ਼ ਅਤੇ ਡਾ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਅਤੇ ਪਾਲੀ ਦੇਤਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕੋਚਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੁਕਲਾ ਕਰਦਿਆਂ 'ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪਾਏ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਲਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ ਸੀ। ਉਹ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੀਵੇਸ਼ਨ ਆ ਕਰਕੇ ਆਲੋਚਿਤ ਤੇ ਅੰਨੀਅਰੀਆ ਜੀ ਸੇਵਾ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ ਅਤੇ ਪੁੱਠਲਾ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰੋਏ ਸਨ। ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਫ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ.

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਲਾਕਾਰ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਨ ਕੀਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਹਾਣੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ 'ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਸ਼ਾਲਾ, ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ 5100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੇ ਪਤੀ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਚਾਰਨ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਚਰ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋੜੇੜਾ ਤੇ ਪੁੱਚੀ ਗੁਣਗੁਣ ਮੀਤਾ ਖੋਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਸ਼ਬਦੀ ਤੇ ਅਕਸ਼ੀ ਭਾਣੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਗਾ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ। ਭਾਨਦਾਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ ਬਣਾਈ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕੋ. ਸਾਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੋਭਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਗੀਤਕਾਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਉਸਤਾਦ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਗੁਰਦਿਆਲ ਗੋਸ਼ ਅਤੇ ਡਾ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਅਤੇ ਪਾਲੀ ਦੇਤਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕੋਚਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੁਕਲਾ ਕਰਦਿਆਂ 'ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪਾਏ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਲਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ ਸੀ। ਉਹ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੀਵੇਸ਼ਨ ਆ ਕਰਕੇ ਆਲੋਚਿਤ ਤੇ ਅੰਨੀਅਰੀਆ ਜੀ ਸੇਵਾ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ ਅਤੇ ਪੁੱਠਲਾ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰੋਏ ਸਨ। ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਫ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ.

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਲਾਕਾਰ ਸੁਸ਼ਾਇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਨ ਕੀਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਹਾਣੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ 'ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਸ਼ਾਲਾ, ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ 5100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੇ ਪਤੀ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਇੰਜੀ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਚਾਰਨ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਚਰ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋੜੇੜਾ ਤੇ ਪੁੱਚੀ ਗੁਣਗੁਣ ਮੀਤਾ ਖੋਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਸ਼ਬਦੀ ਤੇ ਅਕਸ਼ੀ ਭਾਣੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਗਾ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ। ਭਾਨਦਾਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ ਬਣਾਈ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕੋ. ਸਾਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਕਵਿਤਾਵਾਂ/ਇਤਿਆਦ

ਐਤਵਾਰ, 15 ਸਤੰਬਰ 2024 (ਅਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਫ਼ਾ)

ਗੀਤ

ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ
ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਮੰਜ਼ਲ ਵੱਲ,
ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ।
ਤੁਰਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਮਿਲ ਜਾਏਗਾ,
ਸੋਨ ਸਵੇਰਾ ਕੱਲ੍ਹ।
ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ।
ਮੰਨਿਆ ਪੱਛਾ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇਰਾ,
ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ।
ਬੰਦਾ ਉਹ ਜੋ ਕਦੇ ਨਾਈ,
ਤੁਰਾਨਾਂ ਤੋਂ ਭਰਿਆ।
ਗੁਕ ਨਾ ਠੱਲ ਨਾ ਤੁਰਦੇ ਨਾਲ
ਲੱਖਾਂ ਹੋਣਗੇ ਛੱਲ।
ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ।
ਗੁਕਾਨਾ ਤਾਂ ਮਿਟ ਜਾਣਾ ਹੈ,
ਇਹ ਨਈਂ ਹੋਸਿ ਤੋਰੇ।
ਹਿੰਮਤਾਂ ਵਾਲੇ ਪੈਰਾਂ ਅੱਗੇ,
ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਨੇਰੇ।
ਸਰਘੀ ਵਾਲਾ ਤਾਰਾ ਤੇਨੂੰ
ਲਾਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਘੱਲ
ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ।
ਮਾਰੂਬਲ ਜੋ ਲੰਘ ਜਾਏਗਾ,
ਠੰਦੀਆਂ ਪੌਣਾਂ ਆਉਣੀਆਂ।
ਤੋਰੇ ਖੂਨ-ਪਸੀਨੇ ਦੀਆਂ,
ਲੰਮੀਆਂ ਥਾਤਾਂ ਪਾਉਣਗੀਆਂ।
ਫਿਰ ਵੇਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਰਨਾ,
ਵਹਿੰਦਾ ਦੇ ਕਲਕਲ।
ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ।
ਨਿਰਬਲ ਹੋਏ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ
ਤੂੰਹੀਓਂ ਹੋਸਲੇ ਭਰਨੇ
ਉੱਚੇ, ਨੀਵੇਂ, ਟਿੱਬੇ ਸਾਰੇ,
ਗਲ ਕੇ ਸਮਤਲ ਕਰਨੇ।
ਸਵੇਰ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਛਾਈ ਲਾਲੀ
ਵੇਖ ਤੂੰ ਪੁਰਬ ਵੱਲ
ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ।
ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਮੰਜ਼ਲ ਵੱਲ,
ਸਾਥੀ ਤੁਰਿਆ ਚੱਲ।

ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਗੁਲਾਬ ਨਹੀਂ ਖਿੜੇਗਾ

ਕਮਰੇ 'ਚ ਬੈਠਾ
ਟੀ ਵੀ 'ਤੇ ਖਬਰਾਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
ਅਚਾਨਕ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੇ

ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਲੀ ਦੇ ਗੀਤ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਮੈਨੂੰ ਚੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਦੁਖੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਭੈਣ ਤੇ ਭਰਾ ਦੀ ਕਬਰ 'ਤੇ
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਖੜਾ ਇਕ ਬੱਚਾ
ਸਿਸਕੀਆਂ ਲੈਂਦਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ
ਚੱਲ ਰਹੇ ਬੱਚਾਂ ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਨੇ
ਫੁੱਲ ਖਿੜਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ
ਮਹਿਕ ਮਰ ਗਈ ਹੈ
ਕਾਲੇ ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਗੁਬਾਰ
ਤੇ ਉਜਾੜ ਹੀ ਜਨਮੇ ਨੇ
ਇਸ ਕਰਕੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਆਇਆ ਹਾਂ।
ਠਠਬਰੀ ਹਿਯਾਤੀ
ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਸੋਚਦੀ ਹੈ
ਨਾ ਜਾਣੋ
ਇੱਕੋਈ ਸਦੀ 'ਚ ਵੀ
ਕਿਸ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਦੋਵੇੜੇ ਨੂੰ
ਲਗੂ ਤੇ ਉਜਾੜਾਂ ਦੀ
ਲੜ੍ਹ ਪੈ ਗਈ ਹੈ
ਕਮਰੇ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਦਾ ਮਹੌਲ ਹੈ
ਮੈਂ ਅਚਾਨਕ ਉਠਦਾ ਹਾਂ
ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਪਿਛਾੜੇ
ਬਗੀਚੀ 'ਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਹੋਰਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ
ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ
ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਬੂਟੇ ਦੀਆਂ
ਸੁੱਕੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ
ਰੇ ਰਹੇ ਹਨ
ਨੇੜੇ ਤਿਤਲੀ ਮਰੀ ਪਈ ਹੈ।
ਮੈਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ
ਬਾਹਾਂ 'ਚ ਲੈਂਦਾ ਸਿਰ ਪਲੱਸਦਾ
ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਉਠਾਂ
ਹੋਰ ਗੁੜ੍ਹਾ ਰੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਹੋਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਮੈਂ
ਕਦੇ ਗੁਲਾਬ ਦੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਵੱਲ
ਕਦੇ ਮਰੀ ਤਿਤਲੀ ਵੱਲ
ਤੇ ਕਦੇ ਰੋਂਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ
ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ

ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਬੁੜ-ਬੁੜਾਉਂਦਾ ਹਾਂ
ਹੈ! ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਗੁਲਾਬ ਨਹੀਂ ਖਿੜੇਗਾ!

ਬ੍ਰਿਖ ਕਦੇ ਮੌਨ ਨਈਂ ਹੁੰਦਾ
ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ
ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਬ੍ਰਿਖ ਕਦੇ ਮੌਨ ਨਈਂ ਹੁੰਦਾ।
ਉਹ ਪੱਛੀਆਂ ਦੇ ਥਾਂ ਲਈ
ਰਾਹੀਆਂ ਦੀ ਛਾਂ ਲਈ
ਜੀਵਨ ਸਰਾਂ ਲਈ
ਟਾਹਣੀਆਂ, ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ
ਜੜ੍ਹ ਦੀ ਖੋਰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ।
ਬ੍ਰਿਖ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਹੜ੍ਹ, ਝੱਝਕ ਨਾ ਆਵਣ
ਪੱਛੀ ਸੁੱਖ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵਣ
ਮਿੱਠੀ ਗੁਮਕਦੀ ਪੌਣ ਵਗੇ
ਗਿਮਿਓਂ ਬਾਗਿਸ਼ ਹੋਵੇ।
ਡਿੱਗੇ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸਰਸਰਾਸਟ
ਉਸ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ
ਪੀੜ ਨਾਲ ਭਰਦੀ ਹੈ
ਤੇ ਜੜ੍ਹ ਜੀਵਨ ਸਲਾਮਤੀ
ਦੀ ਆਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਤਪਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸੜ ਕੇ ਬਰਫਾਂ 'ਚ ਠਰ ਕੇ
ਸੁੱਕੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ
ਰੇ ਰਹੇ ਹਨ
ਝੱਝਕ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
ਡਿੱਗਣੀ ਦੇ ਬਰਫ ਵੀ ਭਾਰੀ
ਮੌਸਮ ਸੁੰਨਸਾਨ ਵੀ ਹੋਣਾ
ਫਿਰ ਵੀ ਆਸਵੰਦ ਬ੍ਰਿਖ
ਮਿੱਠੀ ਗੁਮਕਦੀ ਪੌਣ
ਤੇ ਗਿਮਿਓਂ ਬਾਗਿਸ਼ ਦੀ
ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਪੱਛੀਆਂ, ਰਾਹੀਆਂ
ਤਿਤਲੀਆਂ, ਘਾਹ ਪੱਤੀਆਂ

ਵਾਸਤੇ ਦਿਲੋਂ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਭ ਲਈ ਪੀੜ ਜਰਦਾ ਹੈ
ਬ੍ਰਿਖ ਕਦੇ ਮੌਨ ਨਈਂ ਹੁੰਦਾ।

ਕਣ-ਕਣ ਸਾਵਣ ਹੋਏ
ਕਣ-ਕਣ ਅੰਦਰ
ਤਪਸ਼ ਬੜੀ ਹੈ
ਪਿਆਸ ਬੜੀ ਹੈ
ਧਰਤੀ ਤੇ ਉੱਖਾਂ ਦੀ
ਕਾਂਗ ਚੜ੍ਹੀ ਹੈ।
ਅੰਬਰ ਸਾਹਵੇਂ ਹੋ
ਧਰਤੀ ਹੋਕੇ ਭਰਦੀ
ਅਰਜ਼ੋਈ ਕਰਦੀ।
ਮੇਘ ਆਏ
ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਏ
ਹਿਰਦਾ ਹਰਿਆਏ
ਸਾਵਣ ਆਏ।
ਹੋ ਸਖੀ,
ਸਾਵਣ ਤਾਂ ਹੀ
ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ
ਸਨਮੁੱਖ ਹੋਏ
ਸਾਵਣ ਤਾਂ ਹੋਏ
ਜੋ ਅੱਖ ਨਾ ਰੋਏ
ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ
ਨੁਹ ਨਾ ਢੋਏ
ਜੋ ਪਾਣੀ
ਜ਼ਹਿਰ ਨਾ ਹੋਏ
ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰ
ਜੀਵਨ ਦੀ
ਨਾ ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਚ
ਗੁਲ ਜਾਏ
ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਾ
ਕਲ ਆਪਣੇ 'ਚ
ਵਾਹਾ ਨਾ ਪਾਏ
ਜੋ ਜਵਾਨੀ
ਮਾਂ ਧਰਤੀ ਤੋਂ
ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਏ
ਗੀਤ ਸਾਵਣ ਦਾ

ਤਾਂ ਮਨ ਭਾਏ!
ਹੋ ਸਖੀ,
ਬੋਲ ਪਿਆਰੇ
ਗੀਤ ਅਲਬੋਲੇ
ਬਾਬੂਦ ਜੋ
ਚੁੱਪ ਕਰਾਏ
ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਿਲਕਾਰੀ
ਘੁਟ ਮਰ ਜਾਏ
ਮਸਤ ਨਦੀ
ਸੁਰਤ ਗੁਆਏ
ਲਾਲਚ ਜੋ
ਸਾਗਰ ਪੀ ਜਾਏ,
ਜੰਗਲ ਖਾਏ
ਪੌਣਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ
ਭਟਕਾਏ
ਜੀਵਨ ਤਰਸਾਏ
ਤਾਂ ਸਖੀ, ਸਾਵਣ ਕਿੱਥੇ ਭਾਏ!
ਸੁਣ ਸਖੀ
ਸਾਵਣ ਤਾਂ ਭਾਏ,
ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰਾ ਆਏ
ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਅਲਖ ਜਗਾਏ
ਪਿਆਰ ਕੁੱਝ 'ਚੋਂ
ਸ਼ਬਦ ਨੁਰਾਨੀ
ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਏ
ਕੁਝ ਦਾ ਪਰਚਮ
ਆਪ ਹਟਾਏ
ਪਾਪ ਦੀ ਜੰਝ ਭਜਾਏ।
ਅੰਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੌਏ
ਕਣ-ਕਣ ਸਾਵਣ ਹੋਏ
ਤਨ, ਮਨ ਖੁਮ
ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗਾਏ
ਹਾਂ ਸਖੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਏ
ਨਾਨਕ ਆਏ!

ਸੈਦਪੁਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ
ਸੈਦਪੁਰ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੈਦਪੁਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ
ਗੁਮਕਦੀ ਪੌਣ ਫੋਹਦੀ ਹੈ
ਉਡਾਣ ਲਈ ਜਦ ਪੰਥੂਰ
ਪਰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ 'ਚ
ਗਿਰਦੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ
ਜਦ ਜਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਸੈਦਪੁਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।
ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਕਿਰਨਾਂ ਬਣਦਾ
ਬਿਰਖਾਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦਾ
ਪੰਥੂਰ ਨੂੰ ਉਕਾਬ ਦਾ ਖੂਬ ਵਿਖਾਉਂਦਾ
ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨਿਹਾਰਦਾ
ਜੰਗਲ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਜਾਬਰ ਮੌਸਮ ਡਰਨ ਲਗਦਾ ਹੈ।
ਤਰਕੀਬੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਮੌਸਮ
ਪਤਝੜ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਸੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਬਿਰਖ ਰੁੱਝ-ਮੁੱਠ ਕਰਦਾ
ਝੱਝਕ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਕਦੇ ਦਾ ਖੇਲ ਜਾਰੀ ਹੈ
ਸੂਰਜ ਸੋਚੇ ਪਿਆ
ਇਕ ਕੋਰਾ ਸਮਾਂ ਹੈ
ਪੌਣਾਂ ਭੁਟਕ ਰਹੀਆਂ ਨੇ
ਅੱਪਵਾਏ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਨੇ।
ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ
ਪੌੜ, ਪੁੱਦੇ
ਹਰਕਤ ਖੋਹ ਰਹੇ ਨੇ
ਬਰਫਾਂ ਦੇ ਤੌਰੇ
ਰੋ ਰਹੇ ਨੇ।
ਜੀਵਨ ਕੁੱਖ 'ਚੋਂ
ਅੰਕੁਰ ਅਲੱਪ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਸ਼ਬਦ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਤੇ ਅੰਬਰ ਹੁੱਝ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਜੇ ਠਠਬਰ ਜਾਵੇ ਕਿਲਕਾਰੀ
ਸੁਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
ਬੋਸਰਾ ਹੋਏ ਪੌਣਾਂ ਦਾ ਸਾਜ਼
ਤਾਂ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿਸਦਾ ਹੈ।
ਬੋਸਰਾ ਹੋਈਆਂ ਤਿਤਲੀਆਂ
ਬੁਲਦੀਆਂ ਫੁੱਲ-ਪੱਤੀਆਂ
ਰੋੜ, ਰੌੜਕ ਬਣਦੇ ਖੇਤ

ਸੰਪਰਕ 98721-51086

ਸਫ਼ਾ 3 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ...

ਦੂਰ ਡੰਗਰ ਚਾਰਨ ਨਦੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਬੋਹਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਾ ਧੀਰਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਉਹਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜੰਗੂ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਮਨਾਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਭਿੱਟ ਦਾ ਡਰ ਉਹਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਪੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਉਦੋਂ ਮੋੜ ਕੱਟਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਭਿੱਟ ਦਾ ਡਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਭੀਲਣੀ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਫਲਸਫ਼ਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੁਖਬੀਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਆਖਿਰ' ਉਸ ਜੁੱਤੀਆਂ ਗੱਦਣ ਵਾਲੇ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਜਿਉਣ ਲਈ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਦਰੜ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਚੰਮ ਦੀ ਬੋ' ਉਹਨੂੰ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੱਠ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਉਹਦਾ ਪਿਛ ਕੱਚਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਸਿਆਲਕੋਟੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗਤੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਤਿੱਤਲ ਡਰਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਫੈਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਉਹਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਦੇਣ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਅਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਗੋਸ਼' ਦੀ ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ 'ਬੱਚੇ ਦਾ ਘਾਘਾ' ਵਿੱਚ ਜੱਟ-ਸੀਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੈ, ਜਿਹਨੂੰ ਪੇਟ ਭਰਨ ਲਈ ਬਾਜ਼ਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗੂ ਮੰਗ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੀਰੀ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਛ ਭਰਨ ਲਈ ਉਹਨੂੰ ਬਾਜ਼ਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਰੱਖੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਨਿਮਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਤੇ ਵਿਚਰੋਗ ਵੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ ਮਾਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਕੱਛੂਕੌਰ' ਵੀ ਬੜੀ ਕਲਾਤਮਿਕ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਰੀ ਨਾਲ ਗੁਮਕਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕਹਾਣੀ, ਹੋ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀ ਮੈਂਮੇ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਬਾਹਾਂ ਕਟਕ ਤੁੜਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਵੱਢੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਲਚਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਧੀ ਮੈਂਮੇ ਵੱਲ ਖੜਦੀ ਹੈ। ਮੈਂਮੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੋਰ ਕੰਮ-ਪੌਦੇ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੀਰੀ ਪੁੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਕੇ ਹੋਰ ਕੰਮ-ਪੌਦੇ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਮਨ ਲੇਖਕ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਹਰ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਚਰਨ ਚਾਹਲ ਭੀਖੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਫ਼ਾਲਸੇ' ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੱਟ-ਸੀਰੀ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਤ ਲਕੋਣ ਦਾ ਅਸਲਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬੰਦਾ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਪਛਾਣ ਲੁਕ ਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਘੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਲਾਂਬ' ਦੁਆਂ ਨੌਕਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਦਰਸਾਬੀ ਸੀਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲਹਿੰਦੀ ਪੱਤੀ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਪੱਤੀ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜਾਤੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਟਕਰਾਅ ਉਭਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਵਿਚਰੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਵੰਤਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਹੱਥ' ਵੀ ਘੋਗੇ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਹੱਥ' ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਅਰਥ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੱਥ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਕਿਵੇਂ ਵੱਢ ਦਿੰਦੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨੇ ਭੋਟ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੂਰਾ ਸਿੰਘ ਕਲੱਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਕੌੜੇ ਪਾਣੀ' ਜੱਟ-ਸਮੂਹੀ ਸੀਰੀ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਗੇਲੂ ਅਤੇ ਹਰਿਦਰ ਦੀ ਸਾਂਝ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਂਝ ਉਦੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਜ਼ੀ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੋੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੋ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੁਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਲਬੀਰ ਬੜੇਸ਼ਰੋਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਬਾਗਰੀ ਥੋਕ' ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਲਿਤ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਮਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਰਤੀ' ਵਿੱਚ ਮਿੱਥਕ ਅਤੇ ਵੈਸੀ ਜੁਗਤ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਦੇ ਨਾਲ 'ਗੋਦਾਨ' ਦੇ ਪਾਤਰ ਰਹੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋ ਚੋੜਨਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਚੋੜਨ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਾਤਰ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕਿੱਤੇ ਚੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅਭਰਜਿਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਅਦਨਾ ਇਸ਼ਾਨ', ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਤੀਸਰਾ ਸ਼ਬਦ' ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਕਜ਼ਾਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਮਿੱਠੀ ਦਾ ਮਾਂਝੇ' ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨਾਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਲਚਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੁਸ਼ਟਕ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਗੱਦਣ ਦਾ ਤੱਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਦਲਿਤ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਦਾਣੇ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜਾਤ 'ਤੇ ਗੌਰਵ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਸਲੇ ਗੱਦਣਗੇ ਗੱਥੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਬਿਰਾਹਣੀ' ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਮੰਡ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਨਾਲ' ਰਾਹੀਂ ਉਭਾਰਦੇ ਹਨ।

ਮੱਧ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਏ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪਰਤ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਸਰਵਿਸ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਪੁੱਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਭੋਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਪਾਤਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਹਾਣੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅਭਰਜਿਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਅਦਨਾ ਇਸ਼ਾਨ', ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਤੀਸਰਾ ਸ਼ਬਦ' ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਕਜ਼ਾਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਮਿੱਠੀ ਦਾ ਮਾਂਝੇ' ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨਾਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਲਚਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੁਸ਼ਟਕ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਗੱਦਣ ਦਾ ਤੱਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖੇ ਦਲਿਤ ਲੋਕ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਦਲਿਤ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਦਾਣੇ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜਾਤ 'ਤੇ ਗੌਰਵ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਸਲੇ ਗੱਦਣਗੇ ਗੱਥੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਬਿਰਾਹਣੀ' ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਮੰਡ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਨਾਲ' ਰਾਹੀਂ ਉਭਾਰਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੱਚ ਜਾਹਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੇ ਡਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕੁੱਲ ਦਲਿਤ ਲੋਕ ਵੈਲਫੇਅਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮਿਸਾਲੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸੱਜ-ਪਿਛਾਕੜ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦਖਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਵੀ ਅੱਡਨ ਆਖਦਾ ਹੈ—'ਕੁੱਝ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਚੁਣਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ/ਨਾ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨਾ ਪੁਲਸੀਏ ਨੂੰ...' ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਕਵੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੁੱਝ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਿਰਤੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ। ਕਵੀ ਅੱਡਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਪਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਝੂਠ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ। ਹਰਸ ਮੰਦਰ ਕੋਲ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਚੁੱਪ ਗੋਪਰਾ ਰੋਲ ਹਾਦਸੇ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ 'ਚ ਹੋਏ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਗਈ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ-ਪੁਸ਼ਟਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਇੱਕ ਇੱਕ ਚੁੱਪ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਛਪਣੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਡੇ ਕਵੀ ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਬਾ ਜਾਣਦਾ ਸੀ: ਚੁੱਪ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਹੀ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਰਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬੋਲਣ ਸਾਰ ਡਰ ਉਸ ਦੀ ਖਲੜੀ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਿਆ। ਸਟੈਨ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ

ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਵਿਲਮ ਐਸਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਲਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਰਾਈਟਰ ਨੇ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚੋਰੀ-ਚੋਰੀ, ਜੋ ਪੱਕੀਆਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕਾਂ-ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਬੁੱਧੀ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਖੰ-ਜਿਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਕਵਿਤਾ-ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਅੱਤਾਂ ਦੀ ਮਿੱਥ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਸਵਰਾਜਸ਼ੀਰ ਕਵੀ ਦੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਸਿਸ਼ਟਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜ ਰਹੇ ਪ੍ਰਿੰਤਫਾਲਸ਼ੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਨੌਟਿਸ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੇਖ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਚਰਚਾ ਦਾ ਡਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਭੈਅ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ' ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਕ ਅਮਰੀਕੀ ਚਿੰਤਕ ਮਾਰਗ ਨਾਸਬੁਰਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ The Monarchy of Fear ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (2018) ਬਣਨ ਬਾਅਦ ਆਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ, ਡਰ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਧੋਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਰ ਸਾਡੇ ਦਮ ਵਿੱਚ ਬੇਮੁਹਾਰਾ ਹੋ ਕੇ ਸਰਪਟ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਜਿਉਣ ਦੇ ਮਿਆਰ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਡਰ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ

ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਆਪਾਰ ਖੁਸ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਾਮੂਜੀ 'ਚੋਂ ਸਾਡਾ ਅਕਸ ਵਿਚਾੜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹਨ, ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਣ ਸਮਾਂ 'ਚ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ, ਹਿਸਕ ਚਰਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਖਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ, ਪੁਲਸ/ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਾਰਨਲ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਸਟੇਟ ਦੇ ਕਰੂਰ ਹਿਸਕ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਕੌਣ ਭੁੱਲਿਆ ਹੈ!

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਧ ਰਹੀ ਡੈਂਸੀ ਤਾਇਨਾਤੀ, ਬੇਲਗਾਮ ਜਾਸੂਸੀਤੰਤਰ ਅਤੇ ਅਣਦਰੌਝ ਡੀ ਆਰ ਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। 13 ਮਈ ਨੂੰ ਬੀਜਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੋਦਰਾ ਵਿਚ ਅਣਦੱਲੇ ਗਰਨੇਡ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਨਾਲ ਫੂਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਬੱਚੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਗਰਨੇਡ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਉੱਥੇ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੁੱਸ ਬਿਆਨ ਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਘਿਣਾਉਣੇ ਵਾਰੇ ਨੂੰ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਆਈ ਡੀ ਡੀ ਹਮਲਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਸਮੇਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ।

ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਝੂਠ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧ ਰਹਿੰਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਦੇ ਕੈਂਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਕ ਲਈ ਹੀ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਵਧਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਹੋ ਰਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ, ਆਦਿਵਾਸੀ ਹੋ ਕਿ ਆਦਿਵਾਸੀ ਉੱਪਰ ਗਲਬਾ ਅਤੇ ਮਾਰਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਵੈਲਾਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੈਂਪ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਕੈਂਪ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ ਪੈਦਾ ਤੋਂ ਵਿਛਾੜਣ (ਨੌਟਿਸ), ਵਿਕਾਸ (ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ), ਸੁਰੱਕਸ਼ਾ (ਸੁਰੱਖਿਆ), ਨਿਆਏ (ਨਿਯਮ) ਅਤੇ ਸੇਵਾ (ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਨਾਕਸਲੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਕਿ "ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਵਿਛਾਉਣ, ਲਕਸ਼ੀ, ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਵੈਟਿਨਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ" ਕੈਂਪ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗ

